

Lopend Vuur

blad voor onverhard wandelen

jaargang 20 • nummer 2 • augustus 2014 • prijs € 2,50

Jubileumnummer

In dit nummer o.a.

- Zeeuws Vlaanderen
- Successen TeVoet
- Jubileumwandelingen TeVoet

Van de redactie

Dit nummer is extra dik ter gelegenheid van het 20 jarig bestaan van onze vereniging: 20 jaar opkomen voor onverhard wandelen in Nederland! TeVoet organiseert in september en oktober 21 wandelingen om dit jubileum te vieren. Iedereen mag meelopen, neem gerust iemand uit uw familie- of vriendenkring mee en wie

weet voelt deze zich aangetrokken tot onze vereniging en kunnen we een nieuw lid verwelkomen! We staan stil bij successen waaraan TeVoet'ers een bijdrage hebben geleverd in die 20 jaar, we kijken hoe de belangenbehartiging is in Groot Britannië en daarnaast uiteraard weer de nodige wandelsuggesties in Nederland.

En tot slot in november hopen we de dijk van de polder Stededijk begaanbaar te maken als cadeautje aan wandelend Nederland, zie het artikel op bladzijde 5.

Veel lees- en wandelplezier gewenst!

Colofon

Lopend Vuur is het ledenblad van TeVoet, vereniging van wandelaars. Het verschijnt drie keer per jaar.

TeVoet, vereniging van wandelaars

- voor meer en betere onverharde wandelmogelijkheden;
- voor behoud en herstel cultuurhistorische paden.

Ons motto, 'onverhard van dorp tot dorp'. Meer informatie op www.tevoet.nl. TeVoet is aangesloten bij de Stichting Wandelnet.

Het lidmaatschap van TeVoet bedraagt € 15,00 per jaar. Het lidmaatschap wordt automatisch verlengd, tenzij vóór 1 november schriftelijk is opgezegd bij de ledenadministratie

Redactie Lopend Vuur

Redactieadres: Koningin Emmastraat 51, 4205 BL Gorinchem, tel 0183 622300, redactielopendvuur@tevoet.nl

Ledenadministratie

Voor verhuizingen, aanmelden nieuwe leden: Ledenadministratie TeVoet, Postbus 1376, 3500 BJ Utrecht, ledenadministratie@tevoet.nl (Hans Dannis, tel. 0522-260205) bankrekening 372685 van TeVoet KvK nummer 40517799

Secretariaat

Secretariaat TeVoet, Postbus 1376, 3500 BJ Utrecht, info@tevoet.nl

Contactpersonen in de regio

TeVoet werkt met contactpersonen in de regio

- Groningen: Paul Wesseliuss, Regentessestraat 73, 9717 MG Groningen, tel. 050-3120917, groningen@tevoet.nl
- Drenthe: Paul Wesseliuss, Regentessestraat 73, 9717 MG Groningen, tel. 050-3120917, drenthe@tevoet.nl
- Friesland: Ben Rutten, Frittemaleane 16, 8604 XB Sneek, tel. 06-22830730, friesland@tevoet.nl
- Flevoland: Jan Frederik Lubbers, Siriusstraat 3, 8303 ZZ Emmeloord, tel. 0527-697706, flevoland@tevoet.nl
- Utrecht: Ineke Thierauf, Vlasstraat 14, 3572 TT Utrecht, tel. 030-2730658, utrecht@tevoet.nl
- Noord-Holland: Fred Triep, Zonhovenstraat 29, 1066 MA Amsterdam, tel. 020-6155502, noord-holland@tevoet.nl
- Gelderland: Nico Vlasveld, Everwijnlaan 11, 6816 RC Arnhem, tel. 026-4457852, mobiel 06-12534316, gelderland@tevoet.nl
- Zuid-Holland: Eeffien Huizing, Bernhardlaan 10, 2851 XD Haastrecht, tel. 0182-501483, zuid-holland@tevoet.nl

- Zeeland: zeeland@tevoet.nl
- Limburg: Diny van Faassen, Ravensbosstraat 23, 6336 XG Arensghout, tel. 06-51717810, [limburg@tevoet.nl](mailto: limburg@tevoet.nl)

Bestuur TeVoet

- Voorzitter: vacant
- Katharina Loderer, secretaris (Volkerakstraat 9 II, 1078 XM Amsterdam, 020 4712930, loderer@planet.nl)
- Hans Dannis, penningmeester, ledenadministratie@tevoet (Ruskenstuk 11, 7943 JL Meppel, tel. 0522-260205)
- Harry Benschop (Loveren 33, 5111 TA Baarle-Nassau, tel. 013-5902960)

Aan deze Lopend Vuur werkten mee:

Bert van den Berg, Rien van den Berg, Diny van Faassen, Bert Hoogveld, Katharina Loderer, Chris Louwerse, Jan Frederik Lubbers, Marijke van Steenis, Ineke Thierauf, Fred Triep, Paul Wesseliuss en daarnaast natuurlijk alle leden die een wandeling organiseren in de maanden september en oktober.

Vormgeving en opmaak: SMG-Groep Hasselt

Volgend nummer verschijnt in december 2014.

Inleveren kopij vóór 1 november 2014.

Inhoud

jaargang 20 • nummer 2 • augustus 2014

Op de omslag

14

Zeeuws Vlaanderen 200 jaar

18

Successen van TeVoet

26

Jubileumwandelingen

4

Algemene ledenvergadering

5

Jubileumactie in polder Stededijk

6

Nieuwe NS-wandelingen

7

Gluren bij de buren

8

Jubileumwandeling Limburg

10

Jubileumwandeling Utrecht

12

Jubileumwandeling langs de Linge

22

Wieringen 15 jaar later

24

Wandelen rond de Swalm

26

Jubileumwandelingen

Algemene ledenvergadering TeVoet

TeVoet – LA of RA?

De Algemene Ledenvergadering van TeVoet heeft op 10 mei 2014 plaats gevonden in Stayokay Soest. Belangrijkste agendapunt was de vraag welke koers TeVoet gaat varen.

Bij het begin van de vergadering heeft Peter Both de nieuwe website van TeVoet gepresenteerd en gedemonstreerd. Naar verwachting zal de nieuwe site nog voor de zomervakantie in de lucht zijn.

Daarna heeft de vergadering de jaarverslagen en de financiële stukken goedgekeurd en een nieuwe kascommissie gekozen.

Hoewel er in de uitnodiging voor de vergadering nog geen verandering in het bestuur was aangekondigd, heeft voorzitter Bert de Boer zich onverwacht vanwege persoonlijke omstandigheden terug moeten trekken. Hij hoopt wel op een later moment weer iets voor TeVoet te kunnen doen. Namens de leden heeft Renée van der Haar hem met bloemen kort toegesproken: veel dank voor je inzet, en wij zullen je missen, Bert.

Geen van de vergaderers heeft de leemte die Bert achterlaat willen opvullen. Het bestuur bestaat dus nu uit drie personen.

Het belangrijkste onderwerp van discussie betrof de ontwikkelingen en veranderingen in de wandelwereld. De twee grote wandelbonden KNBLO en NWB zijn aan het fuseren en willen zich ontwikkelen tot dé brancheorganisatie voor het Wandelen in Nederland. Wandelnet gaat een onzekere financiële toekomst tegemoet en onderzoekt aansluiting bij dit proces.

Deze ontwikkeling dwingt TeVoet een eigen koers uit te zetten. Er zijn verschillende mogelijkheden, met alle hun mitsen en maren. TeVoet zou samenwerking kunnen zoeken met andere kleine wandelorganisaties of met de zich

Vereniging TeVoet linksaf of rechtsaf?

vormende nieuwe organisatie. Die vraag voerde tot een levendige en betrokken discussie. Uiteindelijk kreeg het bestuur unaniem mandaat om te verkennen of er mogelijkheden zijn voor TeVoet om met behoud van de eigen missie aansluiting te vinden bij de nieuwe organisatie. De resultaten van die verkenning zullen aan de leden van TeVoet worden voorgelegd, alvorens verdergaande stappen kunnen worden ondernomen.

De jubileumcommissie deed verslag van haar vele werkzaamheden en de plannen voor de wandelmaand in september/oktober.

Bert bedankt en tot ziens!

Jubileumactie in polder Stededijk

TeVoet is dit jaar jarig: 20 jaar 'jong'. Bij een feestje hoort een cadeau. Te Voet wil graag alle wandelaars van Nederland een tastbaar en blijvend cadeau geven: een nieuw wandelpad over de dijk van de polder Stededijk, gelegen in het Dordrechtse deel van de Hollandse Biesbosch.

Polder Stededijk is een voormalige afvalstortplaats die eerder is afgedekt met een laag schone grond en binnenkort wordt gesaneerd. De gemeente Dordrecht heeft de polder voor € 1,- gekocht en het is het plan dat de polder straks als recreatiegebied een onderdeel wordt van het Nationaal Park De Biesbosch. Het Parkschap (de beheerder van het Nationaal Park) en de gemeente Dordrecht zijn op dit moment nog met elkaar in gesprek om afspraken te maken over het beheer van de polder.

De polder ligt er al jaren onaan-geroerd bij en de natuur heeft er weer de overhand genomen. Kortom een prima gebied om in alle rust een mooie wandeling te maken. Om lekker te kunnen wandelen moet er echter eerst een goed begaanbaar pad over de dijk worden gemaakt. Door het hoge gras te maaien, door bomen te snoeien en struiken die het pad versperren weg te halen. Daarom wil TeVoet een 'schoonmaak' actie organiseren.

Leden van TeVoet en vrijwilligers uit de regio gaan een zaterdag en zondag met gereedschap aan de slag om het pad over de dijk vrij te maken. Het zou mooi zijn als op zondagmiddag dan al een rondje over de dijk van de polder kan worden gewandeld.

Wanneer kan deze actie plaatsvinden? Zodra het Parkschap polder Stededijk feitelijk in beheer heeft genomen kan het plan voor de actie concreet worden uitgewerkt door TeVoet, in samenwerking met medewerkers van het Parkschap en Staatsbosbeheer. TeVoet mikt op dit moment op het eerste of tweede weekeinde van november. Mocht dat niet haalbaar zijn dan is uitstel naar voorjaar 2015 waarschijnlijk.

Als je straks mee wilt doen aan de actie, een kijkje wilt nemen tijdens de activiteiten of misschien op zondag (een deel van) het pad wilt uitproberen, hou dan de komende maanden de website van TeVoet in de gaten: www.tevoet.nl.

Je vindt daar meer informatie over:

- aanmelding voor de 'schoonmaak' activiteiten
- dienstregeling planning van de actie Stededijk
- van de boot (polder Stededijk is vooralsnog alleen per boot bereikbaar vanaf het Bezoekerscentrum De Biesbosch in Dordrecht).

Wil je je alvast aanmelden of heb je vragen of suggesties naar aanleiding van dit bericht? Stuur dan een email naar de jubileumcommissie: utrecht@tevoet.nl. Na afloop van de schoonmaakactie is er voor TeVoet leden een klein feestje.

Straks een pont of brug naar polder Stededijk?

Op dit moment is de polder feitelijk een eiland en alleen bereikbaar per boot (ook nog via de Helsluis maar de bewoner van de sluiswachterswoning staat nu niet toe dat wandelaars over zijn perceel lopen). Het zou zonde zijn als er straks een mooi wandelpad ligt dat alleen af en toe per boot te bereiken is. De watergang die moet worden overgestoken wordt veel gebruikt door pleziervaart. De meest geëigende oplossing zou dus een zelfbedieningspontje zijn. Of een brug die meestal open staat voor boten en door wandelaars die de oversteek willen maken eenvoudig met een druk op een knop te sluiten is.

TeVoet zou graag zien dat er een permanente oeververbinding wordt gerealiseerd. Ook het parkschap De Biesbosch beoogt een goede toegankelijkheid van de polder voor wandelaars.

Nieuwe NS-wandelingen 2014/2015

Ook dit jaar weer zijn er per 1 april vier nieuwe NS-wandelochten gepubliceerd. Welke routes gaan vervallen was op het moment van schrijven nog niet bekend.

Nieuwe routes

De nieuwe routes zijn: een stadswandeling in Leeuwarden (6,5 of 12,5 km), een rondwandeling over de St. Pietersberg bij Maastricht (9 of 14 km), een wandeling van Wezep naar Zwolle over de Wezepsche Heide (14 of 16 km) en een route van Hoogkarspel naar Enkhuizen (11 of 17 km). Leeuwarden is gekozen tot culturele hoofdstad van Europa in 2018. Deze route volgt geen LAW, maar is deels gebaseerd op de route 'Groente en Fruit'. De wandeling rond Maastricht maakt onder andere gebruik van het Pieterpad en de GR5. De route van Wezep naar Zwolle ten slotte loopt over delen van het Westerbork- en het Maarten van Rossumpad.

Westfries Dwars

TeVoet verkende de wandeltocht De Weelen-Enkhuizen. Deze is gebaseerd op Westfries Dwars (LAW14 i.o.). Het in 2011 overleden TeVoet-lid Martien Veth heeft mede aan de wieg gestaan van dit nieuwe langeafstandspad. Al in 2007 verscheen in Lopend Vuur de eerste melding van de plannen hiervoor! Oorspronkelijk is het ontwikkeld om de wandelmogelijk-

heden in West-Friesland en de kop van Noord-Holland onder de aandacht te brengen. Dit gebied stond immers niet bekend om zijn geweldige, onverharde wandelmogelijkheden. Terwijl die er wel degelijk blijken te zijn! Het eerste gedeelte, van Bergen aan Zee naar Enkhuizen, is inmiddels gereed. En het is de bedoeling dat de route verder doorgetrokken wordt via Stavoren naar de Duitse grens, waarbij niet alleen West-Friesland, maar ook Friesland, Drenthe en Groningen worden doorkruist. LAW14 is nog niet beschreven of gemarkeerd; de officiële opening wordt eind 2014 verwacht. Dan zal het pad ook zijn definitieve naam krijgen.

De Weelen

In LV 1, 2014 kondigde Fred Triep deze nieuwe NS-route al aan. Een belangrijk deel van de route loopt door het natuurgebied De Weelen. Ten noorden van Lutjebroek ligt deze strook ter grootte van 350 hectare aan weerszijden van de oude middeleeuwse dwarsdijk, de Kadijk. Het landschap van het oude West-Friesland wordt hier zichtbaar. In de 14e eeuw hebben enkele dijkdoorbraken plaatsgevonden waardoor gaten gevuld met water zijn ontstaan: weelen of wielen, waaraan het gebied zijn naam te danken heeft. Tegenwoordig is De Weelen een rijk vogelgebied met verschillende terreintypen van bos tot mooie rietvelden.

De route gelopen

Het eerste gedeelte van de wandeling

is een 'aanlooproute'. Vanaf station Hoogkarspel loop je door het dorp naar een autoweg die door middel van een viaduct moet worden overgestoken. Eenmaal aan de andere kant van deze N302 staan we gelukkig al bijna bij de ingang van De Weelen. Een smalle, aan één kant begroeide strook. Een onverhard graspad. Veel hekjes, soms met overstapjes. En veel, veel water. Het gaat grotendeels over onverharde graspaden, met de nodige overstapjes en af en toe een koe in de wei (honden mogen dan ook niet mee!). Dit gaat zo zo'n 9 km door, af en toe onderbroken door een asfaltweggetje. Daarna volgt het recreatiegebied het Streekbos. Dit dateert uit 1978, wat te zien is aan de bomen die inmiddels al een respectabele hoogte hebben bereikt. Daar vind je ook het Streekbospaviljoen met een vestiging van het IVN, een horecagelegenheid en ... het Ecoproject, een samenwerkingsproject van IVN en Streekbos-beheerder Recreatieschap West-Friesland, waarin met ecologische werkwijzen een gevarieerde en vernieuwde biotoop op het voormalige eiland wordt gerealiseerd. De doorzetters kunnen de route dan nog verder vervolgen naar Enkhuizen, al zal ook dan enig asfalt overwonnen moeten worden. Maar je kunt ook de bus pakken om dit laatste gedeelte te overbruggen.

Plus- en minpunten

De wandelroute heeft mijns inziens enkele duidelijke plus- zowel als minpunten.

Aan de pluskant:

- Voor een NS-route is een redelijk groot percentage (meer dan de helft) onverhard, wat ook wil zeggen: exclusief voor de wandelaar.
- De route gaat door een voor velen betrekkelijk onbekend wandelgebied: West-Friesland is niet het eerste waaraan je denkt als je een wandeling gaat plannen.

Aan de minkant:

- Er zit geen enkele afwisseling in. Niet in landschap: het pad door De Weelen beslaat min of meer één rechte lijn over hetzelfde soort terrein. En niet in voorzieningen: Je komt onderweg geen leuk dorpje of terrasje tegen.

OM TE LOPEN

De wandelingen (kaart en routebeschrijving) zijn te downloaden via www.wandelnet.nl of www.eropuit.nl.

Gluren bij de buren: The Ramblers Association

In dit jubileumjaar kijken we ook over de grenzen. In dit artikel nemen we een kijkje bij The Ramblers Association, kortweg: The Ramblers, die al zo'n 80(!) actief is in het Verenigd Koninkrijk. Jaloersmakend, is de eerste gedachte die bij je opkomt bij het zien van hun website.

Geschiedenis

Op 1 januari 1935, dus nu al bijna 80 jaar geleden, ontstonden The Ramblers uit de samenvoeging van een aantal regionale groepen. Tien jaar later wordt de eerste stap gezet naar een professionele organisatie door het aanstellen van een fulltime secretaris. Inmiddels zijn zij uitgegroeid tot een 'bedrijf' met zelfstandige zusterorganisaties in Wales en Schotland. Een betrekkelijk jonge loot aan de stam is de deelname aan het project 'Walking for Health', een netwerk dat korte, begeleide wandelingen aanbiedt en mensen met gezondheidsproblemen helpt actief te blijven.

Missie

Op de website www.ramblers.org.uk zet 'CEO' Benedict Southworth de 'missie' van de organisatie uiteen (vrij vertaald): "The Ramblers is een non-profitorganisatie met als doel het vermogen van mensen te beschermen om het gevoel van vrijheid te genieten en de voordelen te ervaren van het bewegen in de vrije natuur".

Bij Tenderden in Kent, zo kan het ook

De organisatie heeft twee hoofddoelen:

1. Wandelmogelijkheden beschermen en uitbreiden
2. Het wandelen promoten.

Wapenfeiten

Wat betreft het eerste doel noemt Southworth enkele wapenfeiten, zoals de "Countryside & Rights of Way Act" uit 2000, een wet waarmee toegang verkregen wordt tot 865.000 ha land in Engeland en Wales, waardoor het publiek over het platteland kan struinen zonder afhankelijk te zijn van voetpaden. Hetzelfde is voor Schotland bereikt met de "Land Reform Act" uit 2003. Het succes schrijft Southworth toe aan de samenwerking met andere recreatieve

gebruikers van het platteland en met de buitensportgemeenschap in het algemeen.

Organisatie en communicatie

The Ramblers is een democratisch opgezette organisatie, bestaande uit lokale en regionale groepen, een ledenraad die jaarlijks bijeenkomt en een bestuur ('Board of Trustees'). Het hoofdkantoor in Londen wordt bemenst door een staf van professionals en er zijn ook kantoren in Wales en Schotland. Maar het hart van de organisatie wordt gevormd door de duizenden vrijwilligers. Het belangrijkste communicatiemiddel is de website. Daar vind je alle informatie over geschiedenis en organisatie van The Ramblers. Op de voorpagina staat de route van de maand. Je kunt je uiteraard aanmelden als lid of vrijwilliger. Abonneren op het tijdschrift 'Walk' of op de elektronische nieuwsbrief. Er is een meldpunt voor problemen en een routezoeker. Er staan links naar nieuwsberichten en de activiteitenagenda. En nog veel meer....

Vergelijking

Natuurlijk, het VK heeft met een oppervlakte van ca. 242.500 km², een inwonertal van ruim 36 miljoen en een echte wandeltraditie, een oneindig veel grotere vijver om in te vissen dan ons kleine landje. Maar met de komende fusie tussen KNBLO en NWB enerzijds, en met Wandelnet en alle aangesloten organisaties anderzijds, zijn er bij elkaar opgeteld in Nederland al heel wat professionals en vrijwilligers actief op wandelgebied. De kracht van The Ramblers ligt mijns inziens in de combinatie van belangenbehartiging, wandelpromotie, dienstverlening en een concreet aanbod van wandelroutes en -groepen. Alle aspecten van het wandelen komen zo in één organisatie aan bod. Misschien iets om mee te nemen in onze toekomstplannen!

De foto's zijn van Anneke Frenks en Marijke van Steenis.

Pembrokeshire Coastpath bij Stackpole

LOPEND VUUR

ROUTE

ERVAAR EN KOESTER DE STILTE
GOUTE ET AIME LE SILENCE

Jubileum-wandeling TeVoet:

Mergelland (NL) en Voerstreek (B)

De wandeling gaat zoveel over mogelijk onverharde paden op de grens van het Mergelland in Zuid-Limburg en de Voerstreek in België, gebruik makend van diverse soorten wandelroutes (Krijtlandpad, VVV-wandelroutes, Wandelknooppunten-netwerk in Voerstreek en Grande Randonnee). Ze is ca. 12 km lang (4 uur lopen), met halverwege een te nemen pauze in 's-Gravenvoeren in België. Een uitbreiding aan het eind van ca. 4 km (1 uur lopen) over het Limburgse dorp Mheer is mogelijk. De hele route is bijna overal breed genoeg voor Nordic Walking.

De route gaat deels over wegen met een ondergrond met veel stenen. Stevige schoenen zijn nodig, met voldoende grip als het nat is geweest. Ook gaat de wandeling grotendeels door bos en weides, dus kleding met lange mouwen en broekspijpen beschermen tegen besmetting met teken en prikkende braamstruiken. Het eerste deel van de route biedt weinig bescherming tegen de zon. Een hoed en beschermende crème is dan nuttig. Zowel in het Nederlandse als Belgische deel is 112 te bellen voor hulp. M.b.v. het bijgevoegde kaartje kunt u aangeven waar u zich op dat moment bevindt.

Zowel in Mergelland als in de Voerstreek is het landschap golvend. Zo'n 100 miljoen jaar geleden golfde over dit

gebied het water van een ondiepe tropische zee. Dit ooit vlakke land heeft zich gevormd tot heuvels en dalen door het uitslijtende water, dat de weg van de minste weerstand zocht. De harde stukken land blijven over.

Beschrijving van de route

Vanaf de Heerkuil linksaf het Krijtlandpad volgen langs de camping (geel-rode strepen).

Zodra groene VVV-paal-tjes zichtbaar komen, deze rechtsaf volgen. Op T-splitsing met verharde weg rechtsaf, en daarna linksaf tussen 2 grote stenen door onverharde weg op.

U passeert een gasexport-station waar het Nederlandse gas op de juiste druk gebracht wordt voor België en Frankrijk. Rechts ziet u de kerk van St. Geertruid

Linksaf bij een kruisbeeld in een boom en een bankje. Nu de bordjes van het Knooppunten-netwerk van de Voerstreek volgen. Dit is knooppunt 19, en u loopt naar knooppunt 20 en daarna 21.

Op het pad vindt u stukjes vuursteen. Deze stenen wer-

den in deze omgeving gewonnen (zie bij stap 28 voor meer info).

Van punt 21 naar 22 loopt u door de Winantsgrubbe, een oude vuursteen-groeve.

Boven aangekomen hebt u rechts een mooi uitzicht op het Maasdal met steenkoolmijn van Luik; iets verder op het Belgische dorp 's-Gravenvoeren.

Vlak voordat u 's-Gravenvoeren inloopt

OM TE LOPEN

De wandeling begint en eindigt bij de Heerkuil, camping van de NTKC, Heerkuil 3, Sint Geertruid. Parkeermogelijkheden voor auto's zijn op 10 minuten loopafstand van de camping in het centrum van St. Geertruid (richting Mheer lopen, voor de sportvelden rechtsaf Libekerstraat in, 1e verharde weg links, bij splitsing schuin rechtdoor en direct links de ingang van de camping). St. Geertruid is elk uur in een ½ uur te bereiken vanaf station Maastricht met bus 57. Uitstappen Herkenrade, teruglopen op Langsteeg, daarna linksaf Heerkuil in.

(helaas verhard), ziet u een mooie kapel (Denis) met kruisbeeld (St. Denijskapel).

In 's-Gravenvoeren wandelt u een stuk over een Grand Randonnee (rood-witte strepen) richting knooppunt 23. De geel-blaue markering betreft een rondwandeling vanuit 's-Gravenvoeren. Nadat u het riviertje de Voer bent overgestoken en op knooppunt 24 bent aangekomen, kunt u kiezen voor een bezoek aan de VVV (waar de wandelkaart met de knooppunten te koop is, en allerlei info en producten te verzamelen zijn), een bezoek aan 1 van de café's of restaurants, of doorlopen naar een rustige plek aan de buitenkant van het dorp.

Doorlopend naar knooppunt 25, en vervolgens naar 17 komt u weer op een onverhard pad. In de wei boven kan in alle rust gepauzeerd worden. Of als u liever een bankje hebt, loopt u nog door het bos naar knooppunt 17.

Vanaf hier steekt u weer de Voer over en volgt de route naar knooppunt 16 en vervolgens 18 (weer over een stukje GR).

U loopt dan naar knooppunt 20. Bij knooppunt 20 kunt u kiezen voor een route terug naar het startpunt (waarbij u over bovengenoemde stappen 1-4 terugloopt) (route A), of

Monstrans op een zilveren schildje

Vuursteen

een uitbreiding van ca. 1 uur lopen via het Nederlandse dorp Mheer (route B). Hierbij komt u door een stuk cultuurlandschap van Mergelland.

Route A:

U loopt naar knooppunt 19 en arriveert weer bij de boom met het kruisbeeld en bankje.

Op de rode paal ziet u een teken van een monstrans op een zilveren schildje. Dit is de markering van de bronkroute uit 's-Gravenvoeren. Dit was de route (16,5 km!) die voor 1800 gevolgd werd door de jaarlijkse processie. Ze liep via de Nederlandse dorpen Mesch, Libeek, Mheer en Noorbeek. De gratis-app hiervan is te downloaden in de Apple-store (iOS 7) of Google playstore. De route is gerealiseerd door de Gemeente Eijsden-Margraten en Gemeente Voeren. U gaat weer tussen de 2 stenen door, dan rechts over de verharde weg, en volgt de groene VVV-paaltjes. Zodra u de markering van het Krijtlandpad ziet, volgt u die tot aan de camping.

Route B:

Bij knooppunt 20 gaat u rechtsaf naar punt 21.

Vanaf 21 loopt u naar 38 door het Hoogbos.

U ontmoet een echte rustbank met opschrift Ervaar en koester de stilte (Goute et aime la silence).

Het Hoogbos is een idyllisch stuk Limburgs landschap met uitzicht op weiden met traditionele meidoornhagen.

Het pad wordt breder, maar blijft onverhard.

Bij een gewoon Nederlands bankje kunt u kiezen voor doorlopen over de brede weg, of links over een smal paadje door het bos.

De blauwe VVV-paaltjes volgend (helaas verhard) komt u in Mheer, langs mooie vakwerkhuisen en een mooie boomhut. Bij de kruising met de drukke weg door Mheer, gaat u linksaf de helling op. Tegenover het kasteel, waarvan de binnenplaats vrij te bezichtigen is, is een café. Ook is hier een bus te pakken naar St. Geertruid als u het niet meer volhoudt.

Op een zwart paaltje ziet u een markering van Vuursteenroute. Dit is een route van ca. 24 km, die sinds 7-3-2014

beschikbaar is gesteld door Gemeente Eijsden-Margraten i.s.m. Voeren. Ze gaat langs St. Geertruid, Mesch en Mheer. Vuursteen kwam hier voor in lagen die heel geschikt waren om de beste werktuigen van te maken (goud van de prehistorische mens). Een gratis app van deze route is te downloaden (iOS 7 en Android).

Op het kruispunt met rode put, gaat u linksaf over het Krijtlandpad (geel/rood) en Bronkroute 's-Gravenvoeren.

U komt hier langs een fruitstalletje, waar fruit van het seizoen te koop is.

Rechtsaf gaat u weer een onverhard pad op (Trichterweg). Op dit stuk hebt u mooie uitzichten op de omgeving van de camping de Heerkuil en het dal van de Maas op de grens van Limburg en België.

Het landschap is tekenend voor de Limburgse cultuur (fruitteelt, landbouw, veeteelt) met links een monumentale boerderij.

Bij een bocht in het pad kunt u kiezen voor rechtdoor over een graspad (niet gemarkeerd) of het pad volgen via een mooie holle weg (graft) van het Krijtlandpad.

Het laatste stukje langs de camping herkent u ongetwijfeld.

Deze wandeling is ontwikkeld door de vereniging TeVoet in samenwerking met de Nederlandse Toeristen Kampeer Club. Dankzij de inspanningen van de regio is deze route nu mogelijk of aantrekkelijker geworden om te lopen. De Nederlandse Toeristen Kampeer Club (www.ntkc.nl) is een vereniging voor sportief kamperen. Ze hebben campings in heel Nederland, waaronder in St. Geertruid, Mergelland, Zuid-Limburg (de Heerkuil). De camping is gelegen aan het Krijtlandpad, een lange afstandswandelpad dwars door Zuid-Limburg. Ook de NTKC is aangesloten bij Wandelnet, omdat veel leden actieve wandelaars zijn. Het kaartje is een deel van de Wandelkaart Heuveland West, Routepunt VVV Zuid Limburg. De VVV Zuid Limburg was zo vriendelijk om toestemming voor publicatie te verlenen.

Een dagje omgeving Utrecht

Landgoederen, forten en (moes)tuinen

Binnen- en buitenlandse gasten een dagje omgeving Utrecht laten zien: op naar forten, bosrijke landgoederen, polders en veel horeca met terrassen in de natuur. Er is maar één gebied waar dit alles samen komt: de landgoederen Amelisweerd en Oostbroek en omgeving. In deze rondwandeling van ongeveer 10 km. een ruime selectie van mijn favorieten. In te vullen met 2 uur snelwandelen tot een hele dag op pad langs bijzondere gebouwen, idyllische landgoederen en historische (moes)tuinen, boerderijwinkels, het Museum Oud Amelisweerd en veel mooie horeca (terrassen) tussendoor. We starten bij fort Hoofddijk in de Botanische Tuinen van de Universiteit Utrecht. Met bus 28 vanaf Utrecht CS 15 minuten. Dat geeft kans om ook nog wat bijzondere architectuur van Nederlandse architecten in de Uithof in de wandeling op te nemen. Raadpleeg de websites voor actuele openingstijden en acties van alle bezienswaardigheden en cafés/restaurants.

Uithof Botanische Tuinen en architectuur

Eerst met de museumjaarkaart een rondje door de Botanische Tuinen, de tropische kassen, tuinwinkel en –café op het terrein van Fort Hoofddijk. Dan pas start de wandeling met de rug naar de ingang van de Botanische Tuinen: linksaf op de Budapestlaan. Vervolgens linksaf de Leuvenlaan in. De eerste weg

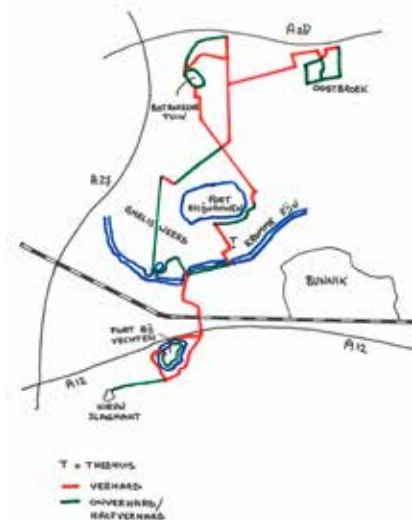
rechts nemen (Genèvelaan). Op de hoek staat het Educatorium, een bijzonder gebouw van de wereldberoemde Nederlandse architect Rem Koolhaas. Als het open is, loop er rustig rond, de toegang is vrij voor iedereen. Hetzelfde geldt voor het volgende interessante gebouw, de zwarte bibliotheek van Wiel Arets. Die ziet u als u aan het eind van de Genèvelaan de Heidelberglaan schuin naar links oversteekt en rechts van het zwarte gebouw het Coimbrapad (fietspad) oploopt. Vergeet niet om ook even links naar de kleurige Casa Confetti te kijken, een studentenflat van Marlies Rohmer en het basketbalveld bovenop café The Basket. Aan het eind van het Coimbrapad schuin links het Oxfordpad (fietspad) richting Bunnik nemen. Het fietspad komt uit op de Bolognalaan, de grens tussen de Uithof met Fort Rhijnauwen en landgoed Amelisweerd.

Amelisweerd

Ga schuin rechts het smalle half verharde Hoge Bospad op, er is een sloot rechts. Het rustige Hoge Bos lokt met kronkelpaadjes, in de verte ruikt u al de pannenkoeken van Theehuis Rhijnauwen. Toch rechtdoor volhouden. Ga rechtsaf, als u op de brede geasfalteerde Vossengatsedijk komt. Aan de linkerhand ziet u een klaphek met toegang tot het Landgoed Amelisweerd. Aan het eind van de half verharde weg, met aan beide kanten weilanden, staan richtingaanwijzers o.a. naar Oud Amelisweerd.

Hoge Bospad

Loop hier rechtdoor voor een erg leuk ommetje door het Engelse Werk. Dit ommetje leidt ook naar Oud Amelisweerd. De details van het ommetje zijn te kleinschalig om op de kaart weer te geven. Rechtdoor over het eerste bruggetje en meteen linksaf (dus niet over het bruggetje aan de rechterkant). Volg het water aan de linkerhand, ga links af over het volgende bruggetje. Ga dan rechtsaf en gelijk weer rechts, volg het water aan de rechterhand. Bij een T-splitsing naar rechts, na een paar meter weer een T-splitsing, ga hier links. Volg het water aan de rechterhand, ga rechtsaf een brug over en rechtdoor tot aan een laan. Linksaf en vervolgens bij de bank rechtsaf de brede laan in. Aan het eind staan er op een vijfsprong weer richtingaanwijzers. Rechtsaf voor de historische Tuinderij Amelis'Hof en de brug over naar Museum Oud Amelisweerd (oud Chinees behang en Armando schilderijen) en restaurant De Veldkeuken (op het landgoed zijn nog 2 biologische moestuinen niet opgenomen in deze wandeling: de historische Tuinderij de Volle Grond naast het imposante witte landhuis Nieuw Amelisweerd en Moestuin Maarschalkerweerd op de grens met Utrecht vlakbij het jaagpad langs de Kromme Rijn).

Fort bij Vechten, Fruit-zuivel boerderij Nieuw Slagmaat (milieubewust)

Volg de asfaltweg naar de voorkant van Museum Oud Amelisweerd en loop rechtdoor naar de Koningslaan. Steek over en ga linksaf het fietspad op richting Fort bij Vechten. De eerste weg rechtsaf bij restaurant Vroeg. Let op: de volgende 100 m kan erg druk zijn met autoverkeer en fietsers. Een overweg over, een viaduct onderdoor, gelijk rechtsaf het parkeerterrein van het fort op. Het fort komt pas in zicht

Amelishof

na een betonnen voetpad, een brug en een spannende spleet in de fortwal. Na deze spleet linksaf bij een grijze barak. Het terrein kent vele smalle paadjes en spannende ruimten om te verkennen. Vrij toegankelijk, met op zondag een gratis rondleiding. Linksaf het pad langs de fortgebouwen volgend, is er ook hier een café terras. Verder lopend bij de uitgang linksaf via een lange rustige asfaltweg naar een Romeinse wachttoren met de officiële ingang van het fort terrein op de Marsdijk. Hier heeft u de keus om eerst ± 500 m. rechtsaf een onverhard voetpad te volgen en inkopen te doen bij de boerderij Nieuw –Slagmaat of gelijk linksaf te slaan. Gaat u rechtsaf, het voetpad begint bij een Romeinse grenspaal aan de linkerkant van de Marsdijk. Geen onverhard voetpad als u linksaf gaat. Gelukkig is de mooie Marsdijk meestal erg rustig. Aan het eind ziet u links weer de parkeerplaats van het fort. Linksaf weer het viaduct onderdoor. De Koningslaan weer oversteken vlakbij restaurant Vroeg, de asfaltweg op terug naar Museum Oud Amelisweerd. Op de Koningslaan ook een bushalte van lijn 41 van Utrecht CS naar Wijk bij Duurstede.

Het Kromme Rijnpad en fort Rhijnauwen

Rechtsaf voor de brug over de Kromme Rijn bij het Museum Oud Amelisweerd. De wandeling volgt een mooi stuk van het Kromme Rijnpad tot aan de volgende brug bij Stayokay Utrecht-Bunnik. Hier linksaf en na de poort met Stayokay café rechtsaf tot aan het theehuis Rhijnauwen (met o.a. gluten-vrije pannenkoeken). Het terras heeft

een adembenemend uitzicht over het Kromme Rijn landschap. De oprijlaan van het theehuis is geasfalteerd. Deze asfaltweg volgen tot aan het fort Rhijnauwen, alleen tijdens rondleidingen geopend. Volg de fortgracht naar rechts over een leuk onverhard voetpad parallel aan het asfalt van de Vossengatsedijk. De fortgracht naar links vervolgen als u weer op het asfalt komt. Uiteindelijk komt u op de Zandlaan en weer terug in de Uithof.

Landgoed Oostbroek

De "mooiste" wandeling van Utrecht komt nog als dessert op het landgoed Oostbroek. In 15-30 minuten langs alle soorten landschappen van Utrecht. Volg het rode Knuppelpad of de gele Melkspoor paaltjesroute. Vanaf de grens van de Uithof bij de Zandlaan: rechtsaf het fietspad langs de Bolognalaan volgen tot aan de stoplichten, steek hier de

drukke weg over, blij rechtdoor lopen de naam wordt Universiteitsweg. Aan uw rechterhand is het UMC complex. Rechtsaf naar de Hoofddijk, een rustige asfaltweg tussen een parkeergarage en het centraal militair hospitaal (gebouw met de letters CMH). Aan het eind van de Hoofddijk linksaf en gelijk weer rechtsaf, volg de bordjes naar landgoed Oostbroek. Rechtsaf ziet u een bordje naar 't Winkeltje van landgoed Oostbroek, natuurlijk met café. De paaltjesroutes beginnen hier.

Terug naar Botanische Tuinen en café sportcentrum Olympus
Vanaf landgoed Oostbroek terug over de Hoofddijk naar de Universiteitweg. Steek de Universiteitweg over (let op is dit is de op-en afrit van de snelweg). Ga de eerste asfaltweg rechtsaf op het fietspad. Eerste weg linksaf, het fietspad Harvardlaan brengt u terug bij de hoofdingang van de Botanische Tuinen. Voor wie liever niet over asfalt loopt: negeer het fietspad Harvardlaan, ga rechtdoor tot aan het sportcentrum Olympus. Achter het sportcentrum langs is een voetpad parallel aan de snelweg. Op het voetpad leidt de eerste weg links ook naar de Botanische Tuinen. Voor de dorstigen: ook het café in het sportcentrum Olympus heeft een mooi terras.

Verdere informatie is te vinden op:

www.uu.nl
www.veldkeuken.nl
voor openingstijden van Museum Oud Amelisweerd, biologisch restaurant De Veldkeuken en Tuinderij Amelis'Hof.
www.fortvechten.nl
www.nieuwslagmaat.nl
www.wandelzoekpagina.nl/kromme_rijnpad
www.utrechtslandschap.nl/natuurgebieden/landgoed-oostbroek/ontdek

Oostbroek

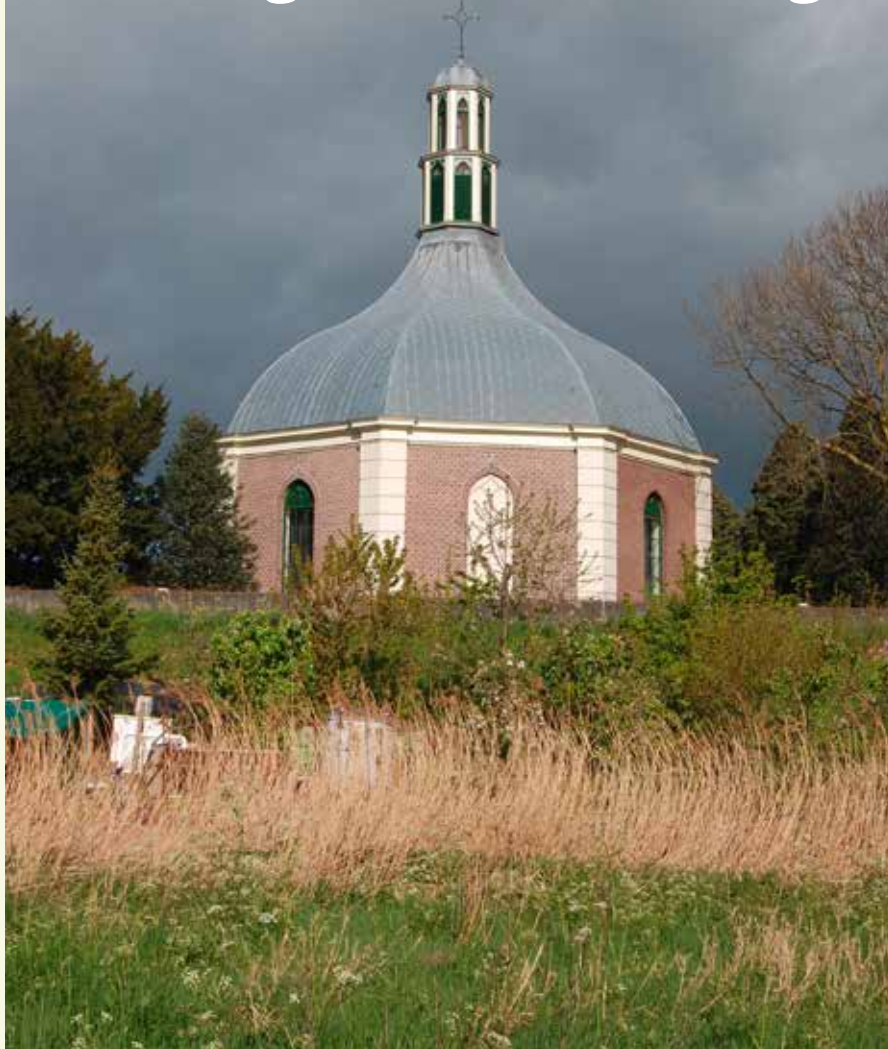

Wandeling langs de Linge
Een wandeling langs de Linge en door het Lingebos, een loofbos met de bomensoorten uit de streek. De route begint bij de Arkelse koepelkerk, die inmiddels a centrisch ligt ten opzichte van het dorp Arkel.

Route beschrijving

Loop vanaf de bushalte naar de Koepelkerk (let op het drukke verkeer!). Tegenover de Koepelkerk een onverhard pad ingaan (SBB Betuwe Linge oevers). Onderaan de dijk op T splitsing linksaf en na 10 meter rechtsaf. Het pad gaat over in weiland, dam over en hier linksaf. Pad buigt naar rechts, bruggetje over en op de Linge zomerdijk linksaf. Aan het eind omhoog en rechtsaf Arkel Damse brug over en dijk volgen. Bij ANWB bord 14551 rechtsaf naar het fiets-/voetveer. Hier kan je eventueel koffie/thee drinken met een taartpunt. Aan de overkant rechtdoor, dijk over en Spijkse Kweldijk in. Op T splitsing linksaf en direct daarna rechtsaf Spijksesteeg in. Je komt aan je linkerkant langs het kerkhof. Fietspad langs de weg gaan volgen na de bebouwde kom. En na huisnummer 2 linksaf grasweg in (SBB Betuwe Lingebos).

Wandeling van Arkel naar Leerdam door het stroomgebied van de Linge

Startpunt: de koepelkerk

Pad blijven volgen tussen golfterreinen door. Asphaltweg oversteken en dan langs de rand van het bos lopen. Je gaat op

een gegeven moment laag lopen aan de linkerkant van de dijk en daarna weer laag aan de rechterkant van het dijkje. Nu bij het eerstvolgende bruggetje rechtsaf en na 50 meter op T splitsing linksaf.

Op T splitsing linksaf en op volgende T splitsing weer linksaf. Nu steeds rechtdoor de weg volgen, het pad slingert af en toe.

Op T splitsing linksaf bruggetje over en dan rechtsaf het dijkje weer volgen wat je eerder verlaten had. Asphaltweg oversteken en door hek graspad in gaan. Bruggetje over, daarna rechtsaf en meteen weer linksaf.

Aan het eind na hek linksaf asphaltweg in gaan (je kan eventueel op het gras tussen de bomen of tussen een rij bomen en de sloot lopen als het daar niet te

Langs de Linge

OM TE LOPEN

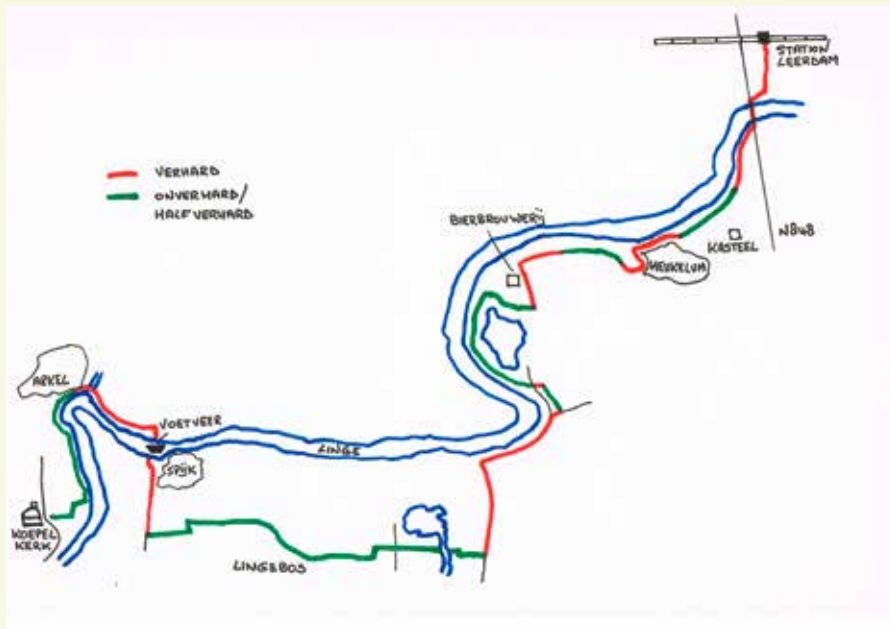
De route is 18 kilometer lang. De halte Koepelkerk is vanaf Gorinchem of Utrecht te bereiken per streekbus. Het voetveer Arkel – Spijk vaart tussen april en november, kijk voor vaarperiodes en tijden op de site van de Vrienden van de Voetveren. Vaart het veer niet, dan is er voor deze route geen goed alternatief aanwezig. Horeca is aanwezig bij het voetveer, in Vogelswerf met een mooie theetuin, in Heukelum (o.a. brouwerij Het Kuipertje) en in Leerdam. Vanaf Leerdam kan je per Arriva trein of bus weer naar Utrecht of Gorinchem en verder.

De wandeling wordt op 11 oktober aangeboden als begeleide wandeling in het kader van de jubileumwandelingen van onze vereniging. Zie de website en de jubileumwandelingen in deze Lopend Vuur.

fruitbomen onderaan de dijk. Je komt uit in Heukelum.

Hier eerste weggetje naar links, waarna je weer langs de Linge uitkomt. 's Zomers een veerpontje naar de overkant. Je volgt nu steeds de Linge aan je linkerkant. Aan het eind van verhard pad, even omhoog en dan linksaf grasdijk op. Steeds rechtdoor, met het kasteel van Heukelum aan je rechterhand. Aan het eind bij slagboom linksaf/rechtdoor verharde weg volgen tot de brug bij Leerdam. Hier linksaf de brug over en aan de overkant rechtsaf. Vóór café restaurant pad langs/over terras naar trap naar beneden en beneden gekomen linksaf, langs de vestigingmuur. Bij opening in de muur linksaf. Je loopt nu door winkelstraten, langs de kerk en langs de stadhuis recht op het station van Leerdam aan.

sterk begroeid is).

Op viersprong rechtdoor en daarna op T splitsing rechtsaf. Eerste weg linksaf en dan rechtsaf op de Lingedijk gaan lopen. Let op het verkeer!

Bij ANWB bord 72202 rechtdoor (Zuiderlingedijk). Na 150 meter en voorbij de bushalte linksaf naar beneden, graspad, links van het water gaan lopen. Aan het eind op asfaltweg linksaf en naar de Lingedijk toe, even rechts en dan aan je linkerhand een ingang van een natuurgebied met hek. Dit ingaan, je loopt nu in de uiterwaarden van de Linge met links de Linge en rechts een plas ontstaan door kleiwinning. Pad en route met paarse paaltjes steeds volgen, op een gegeven moment verlaat je de Linge bij een opstapje en ga je door bos naar een dijke, hier rechtsaf en op een gegeven moment weer naar beneden. Nu verlaat je het gebied en ga de Lingedijk op (gravelfietspad). Dit komt

al snel uit op asfaltweg op de dijk, de beroemde Appeldijk van Heukelum met

Oude klei- en zandwinplas in de Koornwaard

LOPEND VUUR

ROUTE

Wandelroute 200 jaar Zeeuws Vlaanderen deel Nieuw-Namen – Koewacht.

Kielpad

Op 10 april is in Zeeland een nieuw wandelnetwerk geopend: “Langs Linies en Kregen”. Het omvat het hele grondgebied van oostelijk Zeeuws-Vlaanderen, vanaf de Braakman. Hiermee is geheel Zeeuws-Vlaanderen van wandelnetwerken voorzien. Kaart verkrijgbaar via www.vvvzeeland.nl.

De netwerken lopen naadloos over in die van Oost-Vlaanderen (Belgische provincie). De GR paden (Grote Route paden van België) en de LAW paden van Nederland zijn bijna voor de volle 100% geïntegreerd in de Zeeuwse netwerken. Onder de gele pijlen van het netwerk vinden we daarom ook, waar ze samen lopen, de wit/rode en geel/rode markeringen op de zwarte kunststofpalen van het netwerk. Ondanks, dat het netwerk pas op 10 april is geopend, loopt er vanaf 16 februari '14 (tot 19 september '14) al een georganiseerde wandeling ter gelegenheid van 200 jarig bestaan van Zeeuws-Vlaanderen,

met stempelposten. Zie www.wandelenzvl2014.nl en kijk bij Rondje ZVL. Deze rondwandeling van 240 km. is een mooie promotie, niet alleen voor het netwerk, maar ook voor de nieuw uitgekomen LAW gidsen van Nederlands Kustpad 1 en het Grenslandpad. Ook de streek GR Uilenspiegelpad heeft pas een (nieuwe) kaart. Van al deze routes maakt de rondwandeling gebruik. Ook nog van de GR paden GR 5A, GR 122 en het Reynaertpad, die alle in Zeeuws-Vlaanderen (voor een deel) te volgen zijn. Na 19 september blijft deze wandeling nog altijd te belopen (geen stempelposten meer), want de pijlen van het netwerk blijven staan.

Korte samenvatting van de route:

Prehistorische zandheuvel, kleipolders, versterkingen uit de 80-jarige oorlog met Liniedijk en vestingstad Hulst, een oude spoorwegbedding, waterwingebieden op zandgrond, vlas rondom Koewacht, een trekpuntje over een kreek en overal in de buurt grenspalen en grensstenen.

De route langs de knooppuntnummers:

Op de knooppunten (kpp) zien we steeds meestal twee verwijzingen naar het volgende kpp. De tussenmarke-

ringen bevatten alleen gele pijlen op groene schildjes, dus zonder nummeraanduiding. Zij zitten vaak op bestaand “straatmeubilair”.

30 – 31 – 20 – 13 – 12 – 73 – 35 – 34 – 33 – 32 – 25 – (Busstation Hulst/parkeerplaats richting 26, op de straat zonder pijlen rechtsaf en tweede straat even verder linksaf. 10 km. vanaf start.)

25 – 24 – 53 – 54 – 61 – 62 – 63 – 94 – 93 – 96 – (98 – 51 = na 2 km.

Liniedijk

Nieuwe Bierkaai met ruïne

vanaf 96 = bushalte centrum Sint-Jansteen/parkeerplaats. 18 km. vanaf start
96 – 95 – 84 – 88 – 87 – 86 –
(bushalte/parkeerplaats na 2 km. vanaf
86 langs de route aan de Julianastraat.
22 km vanaf start)

30 – 32 – 33 – 23 – even richting
21, op eerste kruispunt rechtsaf bus-
halte Emmabaan/Nieuwstraat/parkeer-
plaats totaal 27 km.

ROUTEBESCHRIJVING:

Naar de klei:

Start vanaf de bushalte/parkeerplaats centrum Nieuw-Namen, Hulsterlostraat, richting de kerktoren, naar het westen. We volgen eerst een tijdje verhard. Tegenover de kerk vinden we de eerste knooppuntpaal met nummer 30 (kpp). Steeds volgt in de beschrijving eerst het nummer van kpp en dan wat we daarna tegen komen.

30 Nu linksaf naar 31, via Kerkpad, langs kerk en begraafplaats. Waar het pad smaller wordt vinden we de ingang van "De meester Van der Heijden-groeve". De groeve is open van april tot oktober van 10 – 17 uur.(gratis)
We bevinden ons hier op het hoogste punt uit de omtrek, "De Kauter", + 6 m. N.A.P. Ze noemen het hier ook wel het oudste strand van Nederland. De zandheuvel uit de prehistorie is verhard tot "zandsteen". In de lagen van het zand is een hele tijdperiode af te lezen van 2,5 miljoen jaar. Het onverharde paadje leidt naar veel informatie. Vanuit de groeve het Kerkpad verder vervolgen naar omlaag. We komen in België en gaan rechtsaf. De straat verandert in een asfaltfietspad bij een infopaneel, met zitbank, over de Staats-Spaanse Lijnen.

We lopen op de Koningsdijk, die precies op de grens tussen Nederland en België ligt. Geen oude polderdijk, maar een grensdijk, die aangelegd is na de 80-jarige oorlog om te verhinderen dat de Staatsen (Nederland) de gehele polder zouden inunderen tot in België. Op de eerste laaggelegen kruising gaan we rechtsaf. (We zien hier ook geel/rood van het Reynaertpad een streek GR).

31 Een kpp bij een grenssteen. De Hoekstraat/Kieldrechtse Molenstraat brengt ons naar een voorrangsweg, die we kruisen. Na de kruising bijna direct linksaf, met aan onze linkerhand een grasdijk met populieren beplant. Ons eerste verharde stuk is nu achter de rug. De dijk maakt enkele bochten. Het graspad is bijna 3 km. lang. We komen o.a. voorbij een boerderij, Pannekeet, waarvan de ramen van het huis met tralies beveiligd zijn. Ooit was er een tijd, waarin je bendes op het platteland zo buiten je eigendommen probeerde te houden. Waar duidelijk een weiland begint en een bordje schietterrein staat, linksaf door de dijk en op asfalt rechtsaf langs boerderij Huize Statenboom.

20 Rechtsaf. Bij de kpp wordt Kielweg Statenboomweg om even verder linksaf weer Kielweg te worden. Tegenover schietterrein "Statenboom" van S.V. "De Schutterij" nemen we niet deze asfaltweg, maar de onverharde noordzijde van de dijk, dus linksaf. Verderop bij een watergang moeten we even naar het asfalt van de Kielweg. We kunnen daar even van het uitzicht genieten over de kreek "Zestigvoet", met vissteigers, op een picknickplaats.

13 en even verder **12**

Rechtsaf bij "In Den Bezekoek" onverhard bovenop kasseien. Op asfalt linksaf Hogestraat. Op het eind, voorrangsweg, rechtsaf, Kijkuitstraat. Volg de fietssuggestiestrook aan de linkerkant. (In de (verre) toekomst is dit verharde stuk te omzeilen via laarzenpaden langs de watergangen).

Versterkingen:

73 - 35 – 34 – 33 = eind van de Liniedijk na bijna 3 km. Linksaf via een smal paadje de Liniedijk op. Houd bij de diverse schansen (punten van de dijk) steeds links. Hier keken de soldaten over het geïnundeerde terrein in de 80-jarige oorlog. We zien ook wit/rode tekens van een variant van het Grenslandpad. Aan de bomen hangen soms vleermuiskasten. Bij fort Moerschans staat een infopaneel. We komen daar langs Queenstoneland voor honden. Eind van de Liniedijk naar beneden, rechtsaf over het fietspad, later voetpad, Koolstraat. Kruispunt (wordt rotonde) linksaf en even verder de Zoutstraat oversteken naar:

32 Rechtsaf over een zandpad dat al gauw dalend naar het water van de vest/gracht gaat. Steeds beneden blijven en de bochten volgen. We kijken tegen de hoge vestingwal op van Hulst, met de stadsmolen. We lopen hier dus buiten de vesting.

25 (richting 26, op straat, zonder pijlen rechtsaf, tweede straat linksaf = busstation Hulst).

Nog even rechtdoor en dan met een zigzag klimmen naar een rijweg, die we oversteken. Aan de overzijde linksaf door het kleinste poortje van de Dubbele Poort de wal onderdoor. Het oudste deel stamt uit 1771. Voor de tram werd in 1932 de tweede poort gebouwd. In de vesting naar rechts meedraaien. Over de brug van de Nieuwe Bierkaai en direct rechtsaf. (linksaf stempelpost voor 200jrZVL, Meerpaal, Vismarkt 5 en even verder Museum "De Vier Ambachten" open 2e Pasen t/m oktober 14 – 17 uur, nog verder naar de Willibrordusbasiliek met zijn unieke torenspits en stadhuis). Langs het beeld Ravelijn "Aanbieding van het Zwaard", Spanjaarden geven zich over aan de Staatsen, over de ingang van de kaai. Hier was lang geleden de toegang van de vesting voor zowel scheepjes als rijtuigen. Door de ruïne, over een metalen brug en linksaf, naar het hoogste pad op de wallen. Weer linksaf en nu een hele tijd het hoogste pad blijven volgen via Nassau Bolwerk en Oranje Bolwerk. Bij het laat-

Vestinggracht Hulst

ste bolwerk automatisch naar beneden, langs Vaandeldrager en Tamboer en via een zebrapad naar de Gentsche Poort.

24 De kpp staat voor de poort samen met een handwijzer van GR/LAW – een belangrijk knooppunt van lange afstand wandelpaden. Voor we rechtsaf gaan voor onze route kunnen we eerst even naar links, langs het Reynaertmonument, "Aan het hof van koning Nobel" voor het Middeleeuws epos, dat in deze streek speelt, naar een trap via een terras naar de bovenzijde van de poort, voor uitzicht en wat informatie. Hier is

Trekvlot Boskreek

voor de tram de wal afgegraven. Onze route gaat nu verder met het water van de buitenvest aan onze linkerhand. Stationsweg wordt Van der Maelstedeweg.

Spoorlijn:

53 Rechtdoor. Na een voetpadbruggetje voor het politiebureau rechtsaf, gravelvoetpad in, dat weldra de bedding van een oude spoorlijn gaat volgen. Deze lijn Mechelen – Terneuzen zou van Terneuzen een wereldhaven maken en Mechelen vanuit overzee de grondstoffen leveren voor zijn industrie. Na een nep spoorwegovergang blijven we steeds maar rechtdoor gaan, net al de stoomlocomotieven eertijds. Pas op zo nu en dan voor de oude, soms ververteerde dwarsliggers/bielzen, ze liggen echt dwars in de weg!

54 – 61 – 62 = spoorlijn. (bij 61 richting 52 na 300 m. paalkampeerplaats van Staatsbosbeheer met picknickplaats.). We steken na 61 nog een weg over en komen in het natuur- waterwin-

gebied van de Clingse bossen over het zwarte gruis van de oude spoorlijn. Bij 62 uitleg over het spoor.

Waterwingebieden:

63 We lopen nu naast de spoorwegbedding en kruisen die, bij het eerste pad naar rechts. Steeds naar links mee gaan, zodat we even later de nu dieper liggende spoorlijn aan onze linkerhand hebben. We bevinden ons hier op een wat hoger liggende rug van pleistoceen zand. We zien geregeld waterkanalen, ze kunnen helemaal leeg staan, maar ook tot het randje gevuld met water. Het water dat we zien moet eerst nog door zandlagen zakken voor het kan worden opgepompt. Evides gebruikt het water momenteel als industriewater, maar in noodgevallen kan overgeschakeld worden op drinkwater. Bij een bankje linksaf, door een sparrenbos.

94 (Even richting 72 – ijzeren grensmaal met nr. 277 - en eerste smalle paadje rechtsaf, zonder pijlen, brengt ons naar een monument voor de spoorlijn, een klompenverzameling en een horeca gelegenheid in België). Onze route gaat rechtsaf langs de grens. Bij een grenssteen rechtsaf, weer het waterwingebied in. De waterwingebieden worden beheerd door "Het Zeeuwse Landschap".

93 Linksaf met het waterkanaal aan de rechterhand. We zien hier enkele "waterinlaatsluisjes". Eind waterkanaal linksaf en na een slagboomafsluiting rechtsaf naar een hoofdweg. (stempelpost supermarkt Batista/Koemans, Gentsevaart 125). Deze weg oversteken en linksaf. Na de huizen de eerste mogelijkheid rechtsaf. Later staat kpp 96 links.

96 (rechtdoor 98 – 51 = 2 km. vanaf 96, naar bushalte centrum Sint Jansteen. 18 km. vanaf start). Onze route gaat linksaf, nu natuur- en waterwingebied Sint-Jansteen in. Op het eind bij een verhoogd uitzichtpunt over een vijver rechtsaf. Hier wordt het water verzameld vanuit de Gentsevaart, die liep vroeger naar Hulst, dat verklaart de naam Kapellebrug richting Hulst, nu zonder water, maar met een kapel! We draaien mee naar links en gaan bij een bankje rechtsaf een rechte dreef volgen. De veldjes werden vroeger gebruikt als rootakker/legakker voor de vlasbewerking. Op een van de veldjes is de heide terug verkregen – we komen er niet langs. Na het trimparcours bereiken we:

95 Linksaf en even verder rechtsaf (bankje) weer langs een waterkanaal.

Basiliek- en stadhuisstoren Hulst

We steken over naar de andere kant van het kanaal en houden rechts aan bij het volgende bankje tot:

84 Weer bij een bankje en waterkanaal, nu linksaf. We komen in een meer open gebied, gaan naar rechts en rechtdoor tussen de akkers door = ruiterroute. De termen akkermatuur oost Zeeuws-Vlaanderen en akkerreservaat willen ons duidelijk maken, dat hier gepoogd wordt zoveel mogelijk flora en fauna terug te krijgen, die er ooit was.

88 Linksaf bij de steen van de Wilde Landen. Dit is een van de stenen langs het Steenpad, een wandelroute binnen het netwerk vanuit Sint Jansteen. Na een gebouwtje, bij een verharde weg heel scherp rechtsaf over het fietspad aan de overkant van de Belgische straat. In Hellestraat komen we weer in Nederland terug. Bij grensmaal nr. 283 staat ook nog een oude stenen paal "S'coningsBodem" – dit klopt sinds kort weer. Linksaf, een hele poos een beekje, de Lekebeek, gaan volgen, precies op de grens, dat water, uit bossen net in België, naar het waterwingebied brengt. Dus Zeeland kent ook een beekje in een zandgebied!

Naar Vlassersdorp Koewacht:

87 – 86 Tot op het asfalt bij grensmaal 284. Nu rechtsaf langs de biologische boer. Deze verharde weg, Lekestraat, precies op de grens, verloopt met enkele haakse bochten, grenspalen 285 en 286 voorbij. We verlaten het grondwaterbeschermingsgebied. Bij een Taveerne buiten gebruik rechtsaf naar een voorrangsweg Julianastraat = hoofdweg met bushalte Drie Hoefijzers. Linksaf over de linker fietssuggestiestrook. (In de (verre) toekomst misschien over de onverharde berm achter de bomen).

OM TE LOPEN

Een wandeling in lijn van 27 km. In te korten tot 10, (Hulst) 18, (Sint Jansteen) of 22 km. (Drie Hoefijzers). Het is een klein gedeelte van de wandeling ter gelegenheid van 200 jaar Zeeuws-Vlaanderen (240 km.) via trajecten van het pas geopende wandelnetwerk "Langs Linies en Kreken". (www.wandelenzvl2014)

OV: NS station Breda – buslijn 19 naar Hulst via Antwerpen, uitstappen eerste halte in Nederland – centrum Nieuw-Namen. NS station Goes – buslijn 20 naar Hulst – buslijn 19 naar Nieuw-Namen, uitstappen centrum Nieuw-Namen.

De tussen liggende bushaltes langs de route worden bediend door lijn 7 Terneuzen – Hulst, uurdienst, behalve zon- en feestdagen, dan 2 uur dienst. Lijn 7 wordt uitgevoerd met kleine busjes, dus grote groepen hebben hier een probleem.

Auto: via Antwerpen – richting Brugge – afslag Verrebroek en via Kiedrecht naar Nieuw-Namen.

Via Goes – Westerscheldetunnel (Terneuzen) – Hulst – Clinge – Nieuw-Namen.

Eerste weg, Oudestraat, linksaf, eerst nog verhard, later half verhard. Drie-hoefijzerstraat naar rechts volgen. Het verharde kruispunt, rechtdoor, kent twee namen Riet (Belgisch) en Oudestraat (Nederland). We zien in deze buurt schoorstenen van vlasroterijen.

30 Linksaf, niet over de kasseien.

(Bij 30 rechtsaf na 200 m. bevinden zich oude stuifduintjes uit de prehistorie met een infopaneeltje, alle andere zijn in dit gebied in de loop van de tijd geëgaliseerd). Waar nu villa's staan en links een ruïne van een kantoor, stond vanaf 1938 een van de grootste en modernste warmwatervlasroterijen van de Benelux, Sint-Andries. Via Tragel langs grenspaal 288 rechtsaf.

32 Direct rechtdoor graspad. Een boerenlandpad langs de Boskreek. Het trekvlot vraagt wat spierarbeid om naar de overkant te komen, maximaal 4 personen per oversteek! Nu linksaf langs de rand van een weiland en via een overstapje rechtsaf.

33 Linksaf en met enkele haakse bochten de rand van akkers blijven volgen. Bij de laatste akker kostte het wat moeite een pad te maken, het water spoelde steeds het zand in de sloot. Maar enkele houten gootjes en wat oeverversteving laten ons nu gemakkelijk passeren. Met het zicht op de toren van Koewacht rechtsaf en rechtdoor de Henry Dunantstraat, later met een grote bocht, gaan volgen. De eerste klinkerstraat rechtsaf naar:

23 Heel even richting 21. Op eerste kruispunt, bij horeca 't Hoeksken met frituur, rechtsaf naar bushalte/parkeerplaats Emmabaan/Nieuwstraat, einde van de wandeling. (Op de kruising

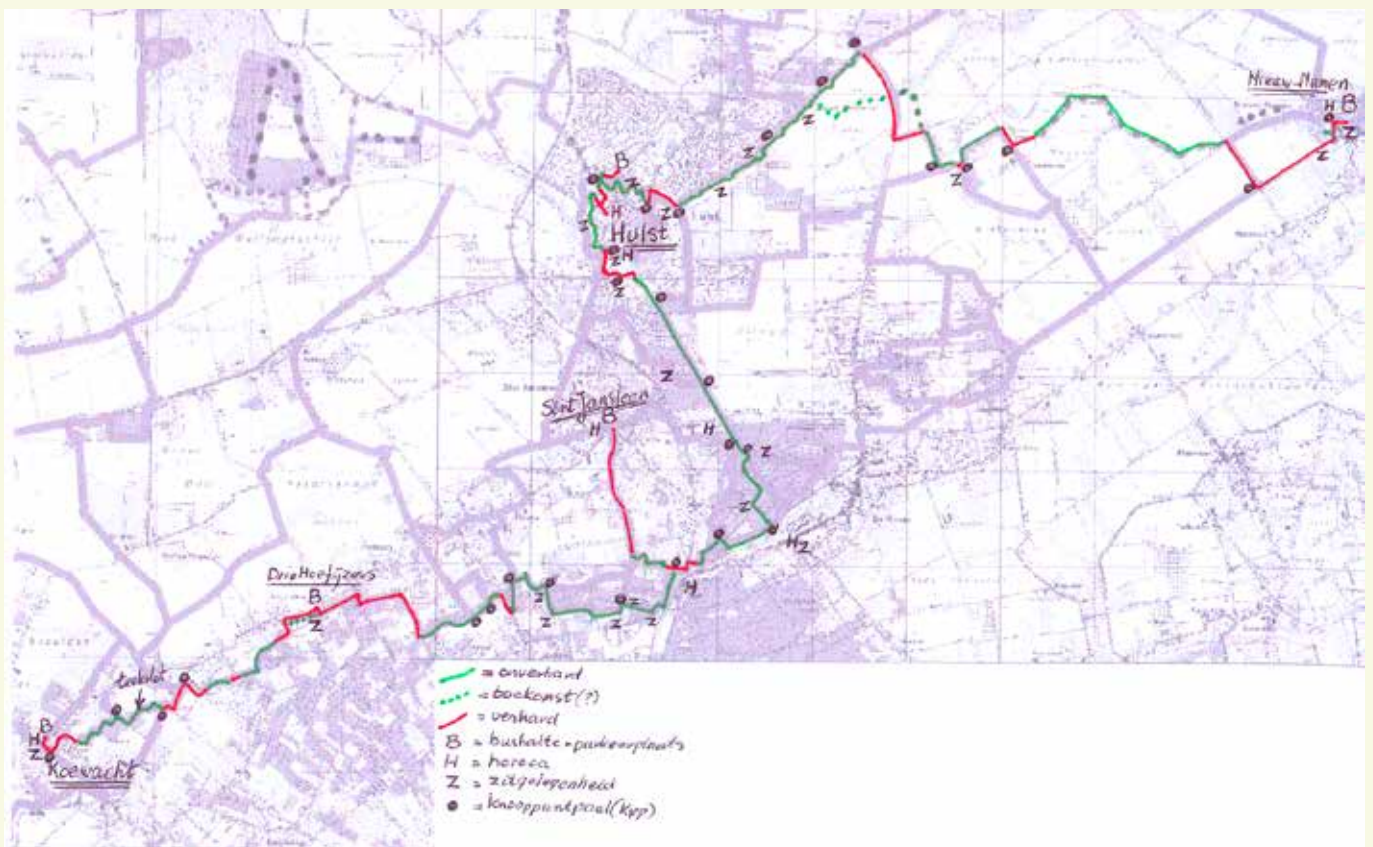

Steen in de Wilde Landen

rechtdoor na 300 m. Vlasmuseum/ linnenwinkel 't Vlasschuurken, Eikenlaan 45, 0114-361818, museum alleen op afspraak. Vanaf 23 linksaf, na 1 km. via 31 = veel informatie over de streek bij de kerk, naar stempelpost Café Benelux, Koewachtsesteenweg 40, precies op de landsgrens.)

Nog meer te ontdekken

Wie langer in Zeeuws-Vlaanderen verblijft kan in Koewacht zo overstappen op een rondwandeling "Fortenpad" van 19 km. beschreven in Lopend Vuur nr. 3 uit 2011. Pas op, er zijn wat knooppuntnummers bij gekomen, maar de lijn van de route op de kaart klopt. Wie nog meer wil ontdekken kan b.v. via de route 200jrZVL op twee plekken "door de Westerschelde" wandelen. Via een laarzenpad en vlonderpad het unieke gebied Saefinghe beleven, het grootste brakwaterschor van Europa, of het buitendijkse gebied bij Nummer Eén verkennen, hier over een verhard pad.

TeVoet successen waar we trots op zijn

Al 20 jaar zijn TeVoet vrijwilligers druk in de weer in hun regio's. Wat doen we daar? Waar zetten we ons voor in? Natuurlijk vooral voor meer mooie onverharde wandelpaden. We verdedigen onverharde wandelpaden tegen oprukkend fietsasfalt (de fietspadisering). We zetten ons in voor regionale (én landelijke) wandel route netwerken. Wandel route netwerken over alleen maar onverharde paden is in Nederland een illusie. Gelukkig zijn er voldoende fietspaden en verkeersluwe wegen om de onverharde paden te verbinden tot mooie wandel route netwerken (met knooppuntensystemen en digitale routeplanners). En dan natuurlijk graag met goede voorzieningen: overstapjes, bruggetjes, goed gemaaid. TeVoet realiseert dit allemaal niet in haar eentje. Met veel partijen wordt samengewerkt en de financiën komen uit vele bronnen: Europees, landelijk, provinciaal en gemeentelijk niveau. Nu even niet vergeten om ook zelf te wandelen en met elkaar. Waar zijn we trots op in de provincies?

In Gelderland

Belangenbehartiging in Gelderland gebeurt door Wandelnet Overleg Gelderland, met daarin TeVoet-leden; de hier genoemde successen moeten in dat

licht worden gezien. TeVoet Gelderland organiseert met NIVON al jaren een maandelijks Wandelcafé Arnhem. Ook is een Wandeloverleg Veluwe opgericht met meerdere wandelorganisaties.

Ecodukt ook voor wandelaars opengesteld

Uit deze samenwerking zijn veel successen voortgekomen. Overleg met Rijkswaterstaat en Natuurmonumenten zorgde voor een voetgangerspassage op het ecoduct Wolfhezerheide over de A50. Het Waterschap is overgehaald om hun jaagpaden en schouw dijken open te stellen voor wandelaars.

Daarnaast heeft overleg tussen het Wandeloverleg Gelderland en de provincie er toe geleid dat de LAW's in het Gelders streekplan een beschermde status hebben gekregen. Bij een wijziging van de route of een doorbraak daarin, zullen speciale voorzieningen voor de wandelaar moeten worden getroffen.

Het Wandelnet Overleg Gelderland is actief betrokken bij de meerjarenplanning van het groot onderhoud van de provinciale wegen in Gelderland. Zo kwamen er veilige oversteekvoorzieningen op de N302 tussen Harderwijk en Uddel en bij het doortrekken van de A15 naar de A12.

TeVoet Gelderland heeft actief bijgedragen aan een oplossing voor het

TeVoet overleg over LAW 14

openhouden van een aantal (on)be- waakte overwegen, zoals een tunneltje in de spoorlijn Arnhem-Zevenaar, bij Horsterpark; behoud van overwegen in de lijnen Apeldoorn-Amersfoort, de Achterhoek en de Valleilijn.

Ook wordt meegewerkt aan: het realiseren van Klompenpaden in de Gelderse Vallei; het opstarten van wandelnetwerk Stad teVoet Apeldoorn; wandelnetwerk stedendriehoek Apeldoorn, Deventer Zutphen en wandelroutes in Park Lingezegen, tussen Arnhem en Nijmegen.

In Groningen: Het project Wandelen Groningen

TeVoet is vanaf het begin bij dit project van Landschapsbeheer Groningen betrokken. TeVoet leden hebben alle beschreven wandelingen in Groningen, die ze konden vinden, verzameld. Vervolgens heeft een TeVoet lid al deze wandelingen ingetekend op 1:25000 kaarten. Dit materiaal was uitgangspunt voor het project: nalopen van alle wandelingen, in een GIS systeem brengen, en op de website wandelen.groningen.nl beschikbaar maken.

In Noord-Holland:

Drie mooie wandelroutes in West-Friesland, LAW 14 en wandelnetwerken De rondwandelingen over de ringdijk bij Wogmeer en om het Berkmeer zijn door TeVoet gestart. TeVoet leden hebben de problemen met oude overstapjes en moeilijke hekjes op de rondwandeling om Wogmeer bij het waterschap aangekaart. Het waterschap heeft met de gemeente Obdam een budget samengesteld voor nieuwe overstapjes. Dankzij

de publicatie in het Noordhollands Dagblad over deze wandelingen zijn de gemeenten Koggenland en Opmeer actief geworden en nu bezig met het maken van wandelknoppuntennetwerken.

TeVoet wilde meer en werkt aan Westfries Dwars: een wandelroute vanaf Bergen aan Zee naar Medemblik en Enkhuizen met subsidie van de Staten van Noord- Holland. Samen met TeVoetleden uit Friesland en Groningen is deze route verlengd tot een LAW door de Noordelijke provincies (LAW 14). Het eerste deel van LAW 14 (Van Bergen

aan Zee tot Sneek) wordt in september 2014 geopend. Aan het vervolg wordt ook al gewerkt: Sneek- Akkrum- Gorredijk- Een- Veendam- Oude Pekela – Bellingwolde- Bourtange – Eems .

In Utrecht:

Samenwerken aan wandelroutenetwerken en de Spoordijk bij Vinkeveen Voor wandelen over de spoordijk door Wilnis en Vinkeveen organiseerde TeVoet 2 maal succesvol acties: eerst acties om de dijk open te stellen in 2002 en 10 jaar later om fietsasfalt tegen te houden. De acties van TeVoet Noord-Holland en Utrecht werden gesteund door andere organisaties en veel bewoners en waren daarom succesvol. De financiering van 3 noodzakelijke bruggen en andere infrastructuur is mogelijk gemaakt vanuit het provinciaal project "Wandelen in Utrecht" uit Agenda 2010. Een project waarin 100 wandelroutes zijn gerealiseerd en 60 knelpunten aangepakt. Ook TeVoet en Wandelnet hebben deelgenomen aan de projectgroep. Een TeVoet lid uit Houten heeft toen samen met een gemeenteambtenaar een flink aantal belemmeringen opgelost.

Gelukkig leverde het Agenda 2010 project nog tot 2012 een wandelcoördinator. TeVoet Utrecht (en Zuid-Holland en Noord-Holland) konden voor haar alle bestaande en mogelijke wandelroutes concreet in kaart brengen voor het

TeVoet leden en omwonenden voeren actie tegen asfalt op oude spoorbaan

provinciale GIS systeem. Deze inventarisatie is een goede basis voor de eerste paal die deze zomer de grond in gaat voor een concreet WandelRouteKnooppuntenSysteem in het Groene Hart van

Utrecht. Als het even meezit inclusief digitale wandelrouteplanner.

In Zuid Holland:
Provinciaal wandelrouteplan in de

Structuurvisie, 20 km. onverharde kades opengesteld, 6 paden gered van fietspadisering, Oude Hollandse Waterlinie route

TeVoet is de drijvende kracht geweest in de totstandkoming van een provinciaal wandelrouteplan, dat is opgenomen in de provinciale Structuurvisie. Dit wandelrouteplan is de basis voor de subsidie voor wandelroutenetwerken incl. knooppunten en losse wandelroutes. De subsidie voorwaarden en richtlijnen zijn mede door TeVoet opgesteld. TeVoet is een erkende overleg- en advies partner voor de provincie en gemeenten bij de ontwikkeling van wandelroutes, netwerken en Toeristische Overstap Punten.

Lokaal zorgde TeVoet ervoor dat de volgende 6 paden gered zijn van fietspadisering: kerkepad Cabauw; Beijersche weggetje; Prinsendijk; Mandjeskade in Midden Delfland; graskade langs de Grecht bij Woerden en de Toegangswetering boven Boskoop. Ook de lobby voor behoud en herstel van de Steinse Tiendweg was succesvol. Evenals de openstelling van 20 km. onverharde kades in de Krimpenerwaard. Aanvankelijk was slechts 5 km toegankelijk.

De lobby voor openstelling van schouwpaden bij waterschappen is gedeeltelijk gelukt. Een aantal waterschappen zijn helaas nog niet bereid om wandelaars toe te laten. TeVoet dacht mee met de realisatie van struinpaden langs de Waal.

Samen met de Stichting Groene Hart werkt TeVoet aan de realisatie van het Oude Hollandse Waterliniepad (OHWL) in Zuid-Holland, Utrecht en Noord-Holland. Het zuidelijk deel is afgrond. In het zuidelijk deel van Fort Wierickeschans naar Gorinchem zijn 4 nieuwe boerenlandpaden gerealiseerd: 3 in de Alblasserwaard en 1 in de Krimpenervwaard (Boerenlandpad Kruiswijk).

Aanbrengen markering boerenlandpad OHWL

Struinpad langs de Waal

Wieringen 15 jaar later

Oude zeedijk, de Wierdijk, nu in het land gelegen

In 1999 gaf TeVoet het boekje Weg van het asfalt 14 wandelingen van TeVoet uit, mede naar aanleiding van de Landelijke Voetpadendagen 1999. Hierin stond een wandeling Wieringen rond. TeVoet liep weer een keer (een groot deel van) Wieringen rond.

Inmiddels is er een wandelnetwerk Wieringen en is Wieringen opgenomen in de gids en het netwerk van Waddenwandelen. Dit betekent o.a. dat de oude Wierdijk nu officieel open is voor

wandelaars. Er is een groot rondje Wieringen en een klein rondje Wieringen. TeVoet liep een combinatie van beide routes, voor een goede afwisseling en een mooi percentage onverhard en liep tot Hippolytushoef, zodat het totaal op 19 kilometer kwam.

Routebeschrijving

Vanuit het busstation van Den Oever loop je even langs de N99, komt langs de VVV (waar een folder van het Wandelnetwerk Wieringen te koop is).

Ga de N99 over in zuidelijke richting, volg de markering van het Klein Rondje Wieringen (met witte pijl). Bij de oude Wierdijk aangekomen, mag je al meteen de dijk op, maar dit is niet de route, die gaat aan de andere kant van de dijk op een grasstuk lopen. Dat is op zich beter, anders moet je over een aantal lastige hekken (ondanks de openstelling!). Iets verderop kom je alsnog op de Wierdijk terecht, die door het landschap slingert. Op het kaartje bij M worden langs de

Dijk langs het voormalige Wieringermeer

Uitleg over de vroeger gebruikte kustverdediging

Reconstructie van de vroegere kustverdediging

oude dijk de verschillende dijkversterkingen getoond, wier met palen, later keien, nadat paalrot zijn intrede deed. De laatste oorspronkelijke versterking van de dijk met stenen is op de andere plaatsen verwijderd omdat de stenen verkocht zijn, na de inpoldering van de polder Waard-Nieuwland, waardoor de Wierdijk zijn functie verloor. Delen van de route kunnen wat moeilijk lopen als het gras nog niet gemaaid is door de mens of door schapen, maar dat is ook de charme van de wandeling. Na verloop van tijd kom je op een gezamenlijke traject van het grote

en kleine rondje op de grasdijk na de inpoldering van de polder Waard-Nieuwland. Het kleine rondje gaat na ongeveer een kilometer rechtsaf een verharde weg op naar Hippiolytushoef. Het rondje is daarna ook veel verhard, dus dat is vanaf hier minder interessant voor de TeVoeter. Dus doorgedaan op het grote rondje, je moet wel over een aantal (niet hoge) hekken klimmen op de Hoelmerdijk richting De Haukes, omdat opstapjes ontbreken. Bij de plaats Haukes verlaat je de dijk en ga je richting Westerland. Westerland ligt op een hoogte. Je loopt omhoog over

OM TE LOPEN

-De gelopen wandeling is 19 kilometer lang. De markering was goed op orde, alleen bij De Haukes waren we even de route kwijt en liepen we wat anders, totdat we weer op de route kwamen. De routebeschrijving is niet altijd volledig of correct, de Westerdamsterweg moet Oosterdamsterweg zijn bijvoorbeeld, maar echt verdwalen zal niet voorkomen. Delen van de route zijn soms moeilijk te belopen bij hoog gras. Enige hekken waar overheen geklommen moet worden. Het is een wandeling die je op een mooie dag moet lopen met zon en wolken. Bij slecht weer loop je vrijwel geheel onbeschermt. Den Oever en Hippiolytushoef kunnen elk uur met de bus worden bereikt. Horeca in Den Oever, Hippiolytushoef en mogelijk in Westerland.

een mooie weg omzoomd met bomen met de kerk aan je linkerkant. Dit is een mooie afwisseling na het lopen over de grasdijken. Daarna ga je N99 weer over (hier kan je eventueel de route afbreken en naar de bushalte lopen in noordelijke richting langs de N99, de route is dan ongeveer 14 kilometer) en loop je naar de Waddenzee dijk, waar je weer naar het noorden gaat.

Tot het natuurreservaat Normerven mag je op de grasdijk lopen. Daarna moet je binnendijks lopen omdat veel vogels op Normerven rusten en je ze zou verstoren. Toen TeVoet er liep, zaten er honderden bergeenden op de kruin van de dijk te rusten en te wachten totdat het weer eb wordt. Ook binnendijks is er een natuurreservaat in de weilanden aan je rechterkant, waar ook vele vogels rusten. Pas na het reservaat, daar waar een weg over de dijk gaat, mag je weer op de grasdijk lopen. TeVoet heeft daar een weg rechtop de kerk van Hippiolytushoef genomen, een weg omzoomd door hagen. Aan het eind een weg oversteken en een wandelschelpenpad volgen naar de bebouwde kom van Hippiolytushoef. Ga naar de Koogerweg en bij het tunneltje onder de N99 is de bushalte voor de bus naar Den Helder of Den Oever.

Dijk langs de Waddenzee, alleen toegankelijk voor schapen

Wandelen rond de Swalm

Wat maakt een wandeling meer dan de moeite waard om te lopen? Enerzijds onverhard kunnen lopen, veilig zonder snelverkeer, een mooie afwisseling van landschapstypen, een café om even iets te drinken...

De route is goed gemarkeerd

Allemaal ingrediënten die op deze wandeling aanwezig zijn. Na de aanlooproute door Swalmen, loop je langs de

Swalm. Op de grens met Duitsland en even in Duitsland loop je door een weidegebied. Daarna gaat de route langs de Elmpter Schwalmbruch, een heide- en graslandgebied met o.a. jeneverbesstruiken. Hierna loop je langs een moerasgebied, met aan de rechterkant de Swalm, die op dit deel gekanaliseerd is. Je ziet nog oude bochten, die afgesneden zijn. We zagen in oktober hier nog een tiental zilvereigers staan. Daarna ga je het Diergardtscher Wald in, een bos dat omhoog loopt en je krijgt een aantal heuveltjes op en neer, om net na het opnieuw passeren van de grens langs café de Bos te komen. Dit is echt een ouderwets café in de goede zin van het woord waar wandelaars even aanleggen. De vloer bestaat uit oude planken, dus een beetje modder op de vloer is geen probleem. Na het café bezoek loop je weer langs de Swalm, aan je rechterhand zie je een aarden wal, die in de Middeleeuwen opgeworpen is om als verdedigingswal te dienen. Je gaat de Swalm over om weer bij het beginpunt

OM TE LOPEN

De rondwandeling is 15,5 km lang. Heen en weer vanaf het station Swalmen komen er totaal nog rond de 4 kilometer bij. Er is parkeergelegenheid in Swalmen bij de St Jansstraat, vlakbij de Rijksweg N271, in de aanlooproute. Daarnaast is er parkeergelegenheid bij café de Bos of in Duitsland bij Tackenbenden. De route was uitstekend gemarkeerd met bordjes toen wij het liepen. De route is grotendeels onverhard, zoals op het kaartje is te zien. Een gedetailleerde kaart is gratis te downloaden via <http://www.wa-wa-we.eu/nl/routes/schwalmbruch/karte.html> Het is een van de routes van Wasser. Wandel.Wereld Maas Swalm Nette, een samenwerkingsverband tussen Nederland en Duitsland in het grensgebied.

van het rondje aan te komen. Hiervandaan loop je terug naar het station of de parkeerplaats in het dorp. Aanlooproute vanaf het station Swalmen naar de rondwandeling Schwalmbruch Ga bij de spoorwegovergang rechtsaf, volg de richting Centrum op het ANWB bord.

Je loopt op de Stationsstraat, deze gaat over in de Neerstraat. Neem een flauwe bocht naar links om op de Neerstraat te blijven. Sla rechtsaf de Rijksweg

De spinnen hebben hun best gedaan

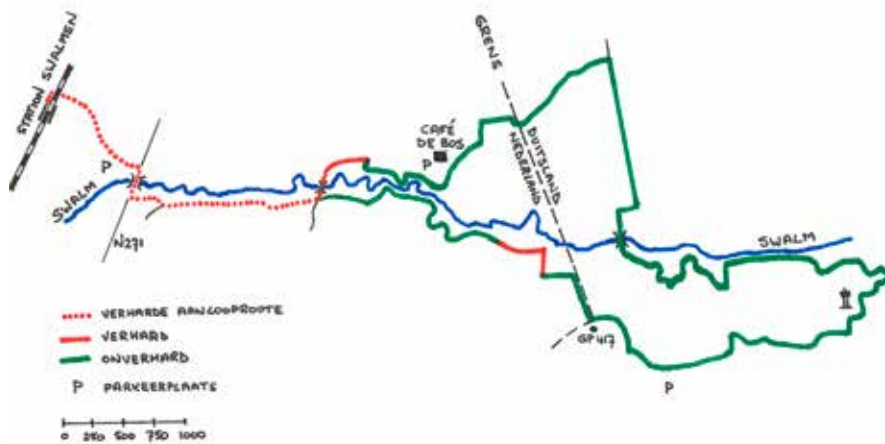

De Swalm daalt af naar de Maas

Zuid/N271 in. Ga over het riviertje de Swalm en dan linksaf, een fietspad langs de Swalm. Dit fietspad gaat over in een

weg, dit wordt de weg Swalmzicht. Gaat daarna over in Kerkebroekweg (deels even fietspad). Op een T kruising zie je

de markering van de Swalmbruch route. Je gaat dan rechtdoor een smal onverhard pad in.

Elmpter Schwalmbruch, met jeneverbesstruiken

Activiteitenkalender

Jubileum wandelingen in september en oktober: 20 jaar TeVoet: onverhard wandelen natuurlijk
Alle leden zijn van harte welkom op de wandelingen.

Let op: bij een aantal wandelingen is aanmelding vooraf noodzakelijk of gewenst! Ook niet-leden die achter de doelstelling van TeVoet staan, het bevorderen van

het wandelen op onverharde ondergrond in Nederland, zijn van harte uitgenodigd om mee te lopen.

FLEVOLAND

1. Op en rond het werelderfgoed Schokland, eiland op het droge (18 km)

Datum: Zondag 14 september.

Vertrekplaats: Museum Schokland, 10.30 uur

Vertrek: Verzamelen bij de "rotonde" met de grote keien voor de ingang van het museum Schokland, Middelbuurt 3, 8319 AB Schokland.

Contactpersoon: Jan Frederik Lubbers. Telefoon 0527 697706 / 06 23232063. Aanmelden op 0527 697706 of jf.lubbers@hotmail.com

Het restaurant is vanaf 10.00 uur geopend. Het muse-

Op en rond het werelderfgoed Schokland

um is slecht met het openbaar vervoer bereikbaar. Zwolle-Kampen-Ens gaat per trein en bus. Voor Ens - Museum Schokland moet dan de regiotaxi worden besteld. Informeer bij 9292.

De wandeling: Vanaf het museumterrein gaan we eerst op de zeebodem langs akkerbouwgewassen over kavels van maar liefst vijf landbouwers en maken we kennis met de bijzondere inrichting van de Noordoostpolder. Na ongeveer 7 km komen we bij Oud-Emmeloord met de havenrestanten terug op het voormalige eiland. Halverwege de wandeling pauzeren we in het bezoekerscentrum De Gesteentetuin, waar een consumptie kan worden gebruikt en er gelegenheid is je eigen lunch te nuttigen. Langs de rand van het eiland lopen we richting de Zuidpunt, waarna we een uitstapje naar de polderdijk langs het Ketelmeer met zijn weidse uitzichten maken. Terug op Schokland horen we hoe het was om vuurtorenwachter te zijn, eenzaam met je gezin op de Zuidpunt, waarna we teruglopen naar het museum. De organisator is als vrijwilliger o.a. als gids en gastheer bij het bezoekerscentrum actief op het eiland.

GELDERLAND

2. Ooijpolder: Ooijpolder opengelegd voor de wandelaar (17 of 24 km)

Datum: Zondag 28 september.

Vertrekplaats: station Nijmegen, 10.00 uur

Contactpersoon: Harry Benschop, harrybenschop@gmail.com,

De Wandeling: De Ooijpolder is een puik voorbeeld van een gebied waar verschillende partijen een steentje hebben bijgedragen om stap voor stap – beter gezegd schakel voor schakel – het gebied voor de wandelaar open te leggen. De meest recente schakel is een voetgangersbrug over de waterloop 't Meertje: over deze sierlijke brug loop je sinds eind januari zo van de Nijmeegse binnenstad de Ooijpolder in. Bijna alle thema's waar TeVoet zich voor inzet kunnen in de Ooijpolder fraai worden geïllustreerd: stad-land-verbindingen, slechten van voor wandelaars onneembare barrières als drukke wegen en waterlopen, natuurgebieden toegankelijk(er) maken, doorgaande verbindingen door natuurgebieden, wandelen over boerenland, het beleefbaar maken van cultuurhistorische wegen, infrastructuur en objecten.

3. Struinen van Brakel naar Zaltbommel langs de Waal (17 km)

Datum: Zaterdag 20 september.

Vertrekplaats: Station Gorinchem, 10.30 uur

Contactpersoon: Rien van den Berg, rien.vanden.berg@online.nl

In verband met de logistiek is aanmelden gewenst. Verzamelen Gorinchem station om 10.35 uur.

We nemen vanaf Gorinchem de bus van 10.45 naar halte

Brakelse Veer.

Automobilisten kunnen gratis parkeren bij het stadhuis (stadhuisplein), dat vlak bij het station ligt. Bij het station zelf is het betaald parkeren. Wandelaars uit het oosten van het land kunnen desgewenst vanaf Geldermalsen NS met de bus naar halte Brakelse Veer aanreizen, vertrektijd 10.38 lijn 47. Op de halte Brakelse Veer treffen we elkaar dan.

De wandeling: TeVoet heeft indertijd voor de recreatiemaatschappij Uiterwaarde een aantal struinroutes langs de Waal verkend. Dit is één van de gerealiseerde struinroutes. De route is afgezien van het aan- en afloopdeel onverhard en er wordt gestruind, dat wil zeggen over koeienpadjes, over strandjes en over graskades gelopen. Er wordt bij Brakel overgevoerd met het veer. Enkele hekken en overstapjes waar overheen moet worden gegaan. Halverwege waarschijnlijk horeca in Nieuwaal. In Zaltbommel is in ruime mate horeca aanwezig.

4. Wandelen in de Grebbelinie (15 km)

Datum: Zondag 5 oktober 2014.

Vertrekplaats: restaurant De Dennen, 11.00 uur. Utrechtseweg 34, 3927 AW Renswoude (open vanaf 10.30u).
Contactpersoon : Bert Quist; tel 0318 572630 of 06 49836262; email: lquist@casema.nl

De Wandeling: De Grebbelinie heeft iets geheimzinnigs. Overall liggen de sporen van tweehonderd jaar vestigingsgeschiedenis van Rhenen tot Spakenburg, maar ze liggen wel verborgen in het groen. De wandelroute gaat langs werken, sluizen en forten van de Grebbelinie. Een belangrijk deel

Wandelen in de Grebbelinie

voert langs de oude, onverharde linedijk. In 2006 heeft de provincie Utrecht het voortouw genomen om de Grebbelinie beter zichtbaar en toegankelijk te maken voor recreanten en is een tachtig kilometer lang wandelpad tussen Rhenen en Spakenburg ontwikkeld. Tijdens de wandeling zullen we een aantal forten van deze linie bezoeken. Daarnaast gaat de wandeling voor een groot deel over onverhard pad.

5. Langs de Renkumse beken en over een ecoduct (18km)

Datum: Zondag 21 september.

Vertrekplaats: Station Wolfheze, 10.45 uur (restaurant De Tijd naast het station is vanaf 10.00u open voor koffie).

Contactpersoon: Nico Vlasveld, tel 06 12074177, nico.vlasveld@wxs.nl

De Wandeling: Het heuvelachtige landschap is ontstaan in de voorlaatste ijstijd, toen het landijs grote hoeveelheden zand en grind voor zich uit duwde. De beken in het beekdal vormen het afwateringssysteem van deze stuwwallen. Sinds mensenheugenis is dit gebied bewoond, zo valt af te lezen aan de grafheuvels langs de beken. De uitvinding van de watermolen, rond de 11e eeuw, betekende de start van een eeuwenlange bedrijvigheid in het Renkumse beekdal. In dit gebied heeft natuurherstel plaatsgevonden en is een aantrekkelijk wandelgebied ontstaan. Te Voet heeft bij de verbreding van de A50 aangedrongen om met de faunapassage een wandelpassage te combineren. Dit biedt juist voor bewoners uit Wolfheze de mogelijkheid het bekengebied door middel van een ommetje te bezoeken.

6. Typische Achterhoekse wandeling (17 km)

Datum: 27 september 2014.

Vertrekplaats: hoek Rijksweg N317/burg Vrijlandweg Hoog Keppel, nabij bushalte Arriva om 11.00uur. Contactpersoon: Nico Vlasveld, tel 06 12074177, nico.vlasveld@wxs.nl

De Wandeling: Een gevarieerde wandeling over Hessenwegen, over rivierduinen, door Achterhoeks coulissen landschap, landgoederen en kleine dorpjes met veel Achterhoeks natuurschoon. In de wandeling is opgenomen een gedeelte langs de Oude IJssel waar het Waterschap na aandringen van Te Voet wandelaars heeft toegelaten op de dijk in het kader van het openstellen van de jaag- en toezichtpaden.

GRONINGEN

7. De geschiedenis van de Groningse graanrepubliek (8 km)

Datum: Zaterdag 20 september.

Vertrekplaats: Fontana Bad Nieuweschans, 10.00 uur
Vertrek: We starten en eindigen in Wellness- en kuurresort Fontana Bad Nieuweschans (www.fontanianieuweschans.nl).

Contactpersoon: Eltjo Glazenburg, www.uwwandelcoach.nl, waar je je kunt aanmelden of informatie kan vragen.

De Wandeling: We wandelen we door een gedeelte van 'De Graanrepubliek' van de schrijver Frank Westerman. De wandelroute gaat door bos/waterberging, polders, oude Heereboerderijen, glasblazerij en een gedeelte van de Ves-

Kerkje in de Groningse Graanrepubliek

ting Nieuweschans (www.vriendenvandenieuweschans.nl/museum.html).

Als wandelgids vertel ik de geschiedenis van dit gebied. De begeleide wandeling begint om 10.00 uur en tegen 12.30 uur zijn we weer terug om te genieten van een lekkere kopje koffie/thee met Groninger koek in restaurant Waters of the World van Fontana. Er kunnen maximaal 15 wandelaars mee.

De gidskosten zijn nihil, maar de consumpties in Oldambt-glas en Fontana zijn voor eigen rekening. Hierna kunt u voor eigen rekening gebruik maken van de vele wellness-activiteiten van Fontana.

LIMBURG

8. Onverhard over de grens van Nederlands Limburg naar de Belgische Voerstreek (12 km).

Datum: 28 september.

Vertrekplaats: NTKC camping De Heerkuil in Sint-Geertruid

Over de grens

Contactpersoon: Diny van Faassen, limburg@tevoet.nl
Starten tussen 10 en 12 uur. Aanmelden voor 1-9-2014 voor het wandelen via limburg@tevoet.nl en voor eventueel kamperen via awmh@xs4all.nl.

Een onverharde wandeling van 12 km door het afwisselende heuvelachtige landschap langs verschillende soorten wandelroutes: LAW, VVV paaltjesroutes en het Wandelknooppunten-netwerk in de Belgische Voerstreek. Het begin- en eindpunt van de wandeling is NTKC camping De Heerkuil in Sint-Geertruid. Hier kunt u ook als "proefkampeerder" voor 6 euro per nacht kamperen.

NOORD-BRABANT

9. Baronie van Breda: Voor de LAW op zoek naar nieuwe paden op de grens (24 km)

Datum: Zondag 21 september.

Vertrekplaats: 10.30 uur Ulvenhout Pekkoeve (bushalte Dorpsstraat lijn 132)

Contactpersoon: regiocoördinator Noord-Brabant: Harry Benschop, harrybenschop@gmail.com

De wandeling: Je zult de verbindingen tevergeefs zoeken op de wandelnetwerkaart die nog geen twee jaar terug is uitgekomen. Een voet/fietsbrug die het natte natuurgebied van de Trippelenberg langs de Aa of Weerij bij Breda een 'uitweg' geeft, een oude oprijlaan van een landgoed, bijna verdwenen laarzenpaden, 'goed verborgen' paden over boerenland, twee bruggetjes over een grensbeek die de natuur aan Vlaamse en Nederlandse kant met elkaar verbindt, een trekpuntje over de Mark waarbij je je echt afvraagt of je nu in Nederland of in Vlaanderen vaart. Allemaal zaken die TeVoet tegenkwam bij het zoeken naar nieuwe mogelijkheden voor het Grenslandpad in de Baronie van Breda. Sommige zijn ook daadwerkelijk in de vernieuwde LAW-route opgenomen, andere worden in de komende tijd in het regionale netwerk verwerkt. Maar dat zoeken heeft ook geresulteerd in het behoud van bestaande paden, en de aanleg van nieuwe. In elk geval is de regio weer veel meer met wandelen bezig.

NOORD- HOLLAND

10. Wandelen in West- Friesland vanaf café Les Deux Ponts

Datum: Zaterdag 27 september.

Vertrekplaats: Café Les Deux Ponts bij Oudendijk.

Contactpersoon: Fred Triep: fred@fredriep.nl, 06-22840886
Op zaterdag 27 september kunnen er rondwandelingen van 7, 12, 17 of 22 km worden gemaakt vanuit café Les Deux Ponts in Oudendijk om de nieuwe wandelmogelijkheden te vieren, die ontstaan zijn door de aanleg van nieuwe bruggen en een nieuw weilandpad.

De wandelingen van 12 km (start 11.30 uur) en 17 en 22 km (start 10.15 uur) kunnen ook begeleid worden gedaan. Daarnaast kan het oude dieselgemaal bij Oudendijk worden bezocht, dat speciaal op deze dag open is vanaf 10.30 uur. Meer informatie over **de wandeling**: www.wandelwebsite.nl/dagwandeling/oudendijk2.html

11. Wandelen in West- Friesland vanaf café Les Deux Ponts

Datum: Zondag 28 september. Vertrekplaats Café Les Deux Ponts bij Oudendijk.

Contactpersoon: Fred Triep: fred@fredtriep.nl , 06-22840886

Op zondag 28 september kunnen er rondwandelingen van 7, 12, 17 of 22 km worden gemaakt vanuit café Les Deux Ponts in Oudendijk om de nieuwe wandelmogelijkheden te vieren, die ontstaan zijn door de aanleg van nieuwe bruggen en een nieuw weilandpad.

De wandelingen van 12 km (start 11.30 uur) en 17 en 22 km (start 10.15 uur) kunnen ook begeleid worden gedaan. Daarnaast kan het oude dieselgemaal bij Oudendijk worden bezocht, dat speciaal op deze dag open is vanaf 10.30 uur. Meer informatie over **de wandeling**: <http://www.wandelweb-site.nl/dagwandeling/oudendijk2.html>

UTRECHT

12. Landgoederen, forten en moestuinen (10 – 15 km)

Datum: Zaterdag 11 oktober.

Vertrekplaats: Botanische tuinen Universiteit Utrecht, Fort Hoofddijk, Budapestlaan 17, 3584 HD Utrecht (De Uithof) 10.30 uur start wandeling met Ineke of zelfstandig de hele dag met de routebeschrijving die in dit nummer van Lopend Vuur is opgenomen.

Contactpersoon: Ineke Thierauf, utrecht@tevoet.nl, 06 24408795

De Wandeling: Binnen- en buitenlandse gasten een dagje omgeving Utrecht laten zien: op naar forten, bosrijke landgoederen, polders en horeca met terrassen in de natuur. Er is maar één gebied waar dit alles samen komt: de landgoederen Amelisseweerd en Oostbroek en omgeving. In deze rondwandeling van ongeveer 10 km. een ruime selectie van mijn favorieten. In te vullen met 2 uur snelwandelen tot een hele dag op pad langs bijzondere gebouwen, idyllische landgoederen en moestuinen, boerderijwinkels, het Museum Oud Amelisseweerd en veel mooie horeca (terrassen) tussendoor.

13. Nieuwe verbindingen in het Noorderpark (10 – 20 km), door polders, langs moerassen en plassen

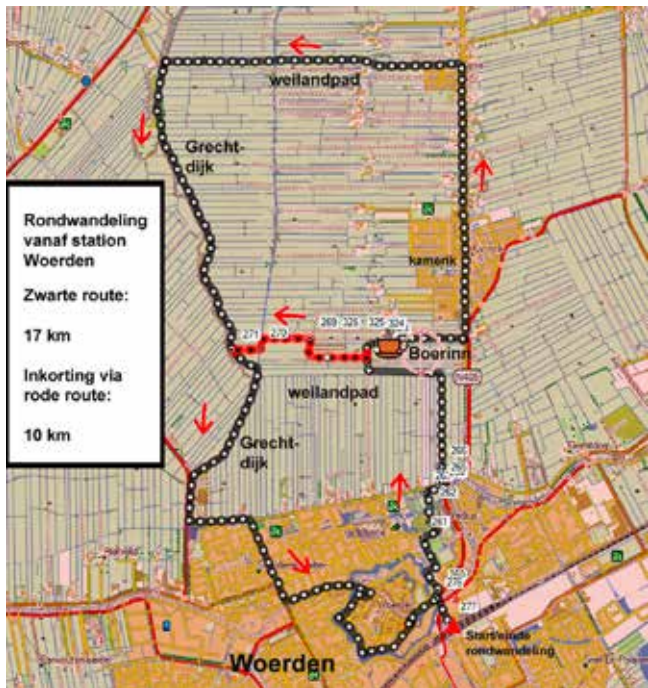
Datum: Zaterdag 18 oktober.

Vertrekplaats: Tuincentrum Overvecht, Gageldijk 3, 3566 ME Utrecht, 10.30 uur, start wandeling met Ineke of zelfstandig hele dag met routebeschrijving van de website.

Contactpersoon: Ineke Thierauf, utrecht@tevoet.nl, 06 24408795

De Wandeling: Ten noorden van Utrecht is de laatste 10 jaar hard aan een nieuw recreatiegebied gewerkt, dat grenst aan de wijk Overvecht: het Noorderpark. Wat verder weg is ook een landinrichting afgerond. Veel paden zijn zelfs nog niet zichtbaar op recente kaarten. De nieuwe wandel- en fietspaden maken verrassende wandelverbindingen mogelijk: via de polders, langs moerassen en plassen naar de bossen en terug naar Utrecht. NS station Hollandse Rading is halverwege de route.

14. Door het polderlandschap ten noorden van Woerden en langs de mooie rivier de Grecht (17 km rondwandeling).

Datum: Zondag 21 september. Vertrekplaats Station Woerden noordzijde (centrumkant), de begeleide wandeling start om 11.20 uur. Contactpersoon: Fred Triep: fred@fredriep.nl

We verzamelen aan de noordkant (centrumkant) van het station. Onderweg zullen we koffiedrinken in de Boer Inn. Deze wandeling en een ingekorte wandeling van omstreeks 10 km (die ook de Boer Inn aandoet) kan ook onbegeleid gemaakt worden. Tijdens de wandeling zal Fred Triep laten zien, hoe deze wandeling terecht gekomen is in het pas ontwikkelde wandelknooppuntnetwerk Utrecht West, dat mede door de activiteiten van TeVoet leden tot stand is gekomen. Meer info over **de wandeling**:

de wandeling:

<http://www.wandelwebsite.nl/dagwandeling/woerden1.html>

15. Lopikerwaard: weides, houtkades en uiterwaarden (15 km.)

Datum: Zaterdag 25 oktober.

Vertrekplaats: Parkeerterrein voor Gemeentekantoor Lopik, Raadhuisplein 1, 3411 CH Lopik, om 11 uur
Contactpersoon: Peter Both, ptboth@hotmail.com, tel. 06-29625545 S.v.p. van te voren aanmelden.

Een wandeling in de Lopikerwaard rond Lopik, Jaarsveld en Willige Langerak. Horeca halverwege de wandeling. Een combinatie van weidelandschap, houtkades, interessante dorpen en de uiterwaarden langs de Lek.

ZEELAND

16. Walcheren: Nieuwe paden over het Platte van Walcheren (22 km)

Datum: Zaterdag 13 september.

Vertrekplaats: Station Middelburg, 10.30 uur.
Contactpersoon: Harry Benschop, harrybenschop@gmail.com

De Wandeling: In de afgelopen tien, vijftien jaar is er voor de wandelaar veel verbeterd op Walcheren. Naast strand en duinen kan die nu ook heel goed terecht op het 'Platte van Walcheren': over boerenland, langs watergangen, langs kreken die in 1944 zijn ontstaan, op de wallen van Veere, langs en door nieuwe natuurgebieden, over oude kerkepaden, zelfs het jaagpad langs het Kanaal door Walcheren is exclusief voor de wandelaar opengesteld. Slechts een deel van deze verworvenheden kan in de wandeling worden opgenomen. Hij loopt grofweg van Middelburg naar Veere. Daar zoeken we een terrasje op. Voor wie de hele wandeling te ver is, kan in Veere de bus naar Middelburg nemen.

ZUID-HOLLAND

17. Alleen vandaag toegankelijke paden over boerenland door Midden Delfland (17 - 22 km).

Delfland: de schapen genieten van de wandelaars

Datum: zaterdag 13 september. Vertrek 10.45 u Levende buitenplaats/ bezoekerscentrum, tegenover Op Hodenpijl, Rijksstraatweg 20-22 in Schipluiden.
Contactpersoon: Jan Rijnsburger, jan.rijnsburger@gmail.com (alleen voorafgaand aan **de wandeling**: 06 27196338).

De Wandeling: In samenwerking met agrarische natuurvereniging De Vockestaert. Rondwandeling door het open veenweidegebied tussen Delft, Schiedam en Vlaardingen. Met daarin opgenomen een aantal boerenlandpaden die alleen die dag toegankelijk zijn en op deze manier met elkaar worden verbonden. We pauzeren onderweg bij boerenbedrijven en komen misschien de schaapsherder met zijn kudde tegen. Afstand ca. 22 km (eventueel in te korten met ca. 5 km). Begin en einde bij de Levende buitenplaats Op Hodenpijl in Schipluiden (voor de ingang: bushalte van lijn 38 vanaf station Delft; parkeergelegenheid aanwezig).

18. Dordrecht, varen over de grote rivieren, struinen door de Hollandse Biesbosch (14 of 21 km)

Datum: Zaterdag 4 oktober.
Vertrekplaats: Station Dordrecht Centraal, voorzijde, 10.15 uur
Contactpersoon: Michiel van Mourik Broekman, broekman@hldiep.nl
(voor wie met een auto komt: zuidelijk van het station is het vrij parkeren, bijvoorbeeld langs de Mauritsweg en zijstraten).
De Wandeling: Wandeling door Hollands oudste stad, langs

Met de waterbus naar de Hollandse Biesbosch

de havens naar de veersteiger Papendrechtse Veer. Vandaar in een kwartier met de waterbus (OV-kaart meenemen!) over de Merwede naar de Hollandse Biesbosch (tegenover Sliedrecht). Dan over dijkes langs oude Biesbosch kreken naar het Bezoekerscentrum waar we onze boterham kunnen opeten. Met een klein pontje worden we overgezet naar een eiland alwaar een wandeling van een uur door een ruig griendbos. Daarna is er een keus: terug naar Dordrecht met de waterbus of teruglopen, grotendeels onverhard, langs het Wantij. In beide opties gaat het laatste deel door Dordrecht's oude binnenstad.

19. Rondje Haastrecht (6 km+13.5 km = 19.5 km)

Datum: Zaterdag 4 oktober.
Vertrekplaats: NS-Gouda-Goverwelle: 11.10 uur of 12.30 in Haastrecht Hotel "Over der brug". Contactpersoon: Eeffien Huizing, e.j.a.huizing@xs4all.nl

Rondwandeling vanuit Haastrecht met een aanlooproute vanaf NS Gouda-Goverwelle. Koffiepauze Haastrecht rond 12.30 in Hotel "Over de Brug" Veerlaan 1. Daarna wandelen we verder. We lopen door het karakteristieke veenweide landschap met haar gevarieerde slotenpatronen, graskades, houtkades en tiendwegen. In de wandeling zijn diverse TeVoet successen opgenomen. Horeca in Haastrecht. Terugreis met bus 107 naar NS Gouda-Centraal.

Wandelen rond Haastrecht

20. Goeree: Kwaden Hoek en Oostduinen (15 km)

Datum: Zaterdag 18 oktober. Vertrek: Parkeerplaats Kwade Hoek aan de Oostdijkseweg/t Plaatje, 11.00 uur bij parkeerplaats of 10.30 bij bushalte om opgehaald te worden.
Contactpersoon: Frans Meijdam, frans@meijdam.nu
Opgeven voor 1 oktober 2014!

De Wandeling: De Kwade Hoek is een dynamisch getijdengebied binnen de Duinen van Goeree. Het is een buitendijks duin- en kwelderlandschap. De zee en de wind hebben er vrij spel en creëren er een dynamisch ruig landschap. Al stuivend worden nieuwe duintjes gevormd met vochtige valleien met zeekraal en zeeasters. We vinden er heemst en zeepostelein waar het zoutig is, heelblaadjes en parnassia op de zoete delen. In de oudere drogere valleien groeien orchideeën en de geelbloeiende ratelaar. Onder leiding van een gids van Natuurmonumenten gaan we dit gebied al wandelend verkennen op zaterdag 18 oktober 2014. Lengte is ca. 15 km, duur is ca. 4 uur. Locatie startpunt Parkeerplaats Kwade Hoek aan de Oostdijkseweg/t

Plaatje: N51° 50.157' E3° 58.980'. Waterdichte schoenen aanbevolen. Horeca halverwege in Ouddorp (De Zeester). Honden aangelijnd. De wandeling is niet geschikt voor personen met een lichamelijke beperking en kinderwagens/rolstoelen.

Met OV: Spijkenisse Metro Centrum Connexion Lijn 101 Hellevoetsluis (halte Amnesty-Internationallaan); daar overstappen op Arriva Lijn 104 Ouddorp, uitstappen Goedereede halte Vissersweg. Zie ook www.9292OV.nl.

21. Slingeren langs de Linge: een wandeling van Arkel naar Leerdam (18 km).

Datum: Zaterdag 11 oktober.

Vertrekplaats: Station Gorinchem, 10.30 uur

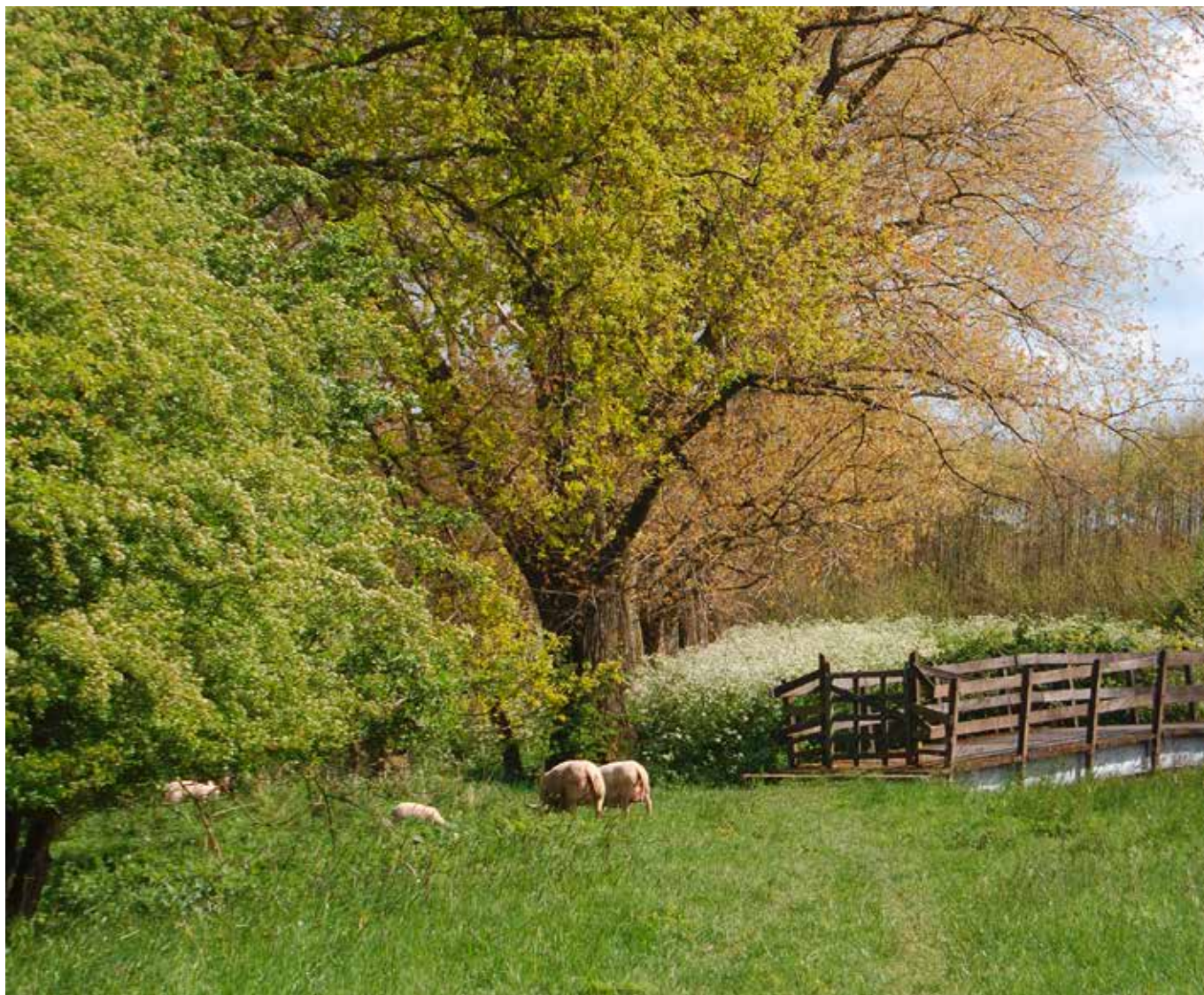
Contactpersoon: Rien van den Berg,
rien.vanden.berg@online.nl, telefoon 0183 622300.

In verband met de logistiek is aanmelden gewenst. Verzamelen op Gorinchem station om 10.30 uur. Dan hebben we

om 10.37 uur een kort busritje Gorinchem uit. Automobilisten kunnen gratis parkeren bij het stadhuis (stadhuisplein), dat vlak bij het station ligt. Bij het station zelf is het betaald parkeren.

De wandeling: De meeste wandelaars zullen de Linge wandeling van Leerdam naar Beesd of Geldermalsen kennen. Een mooie wandeling, vooral in de bloesemtijd, maar het kan ook nogal druk zijn met fietsers en/of auto's en nogal verhard. Vandaag een minder bekend deel van het stroomgebied van de Linge, waar je als wandelaar grote delen voor jezelf hebt met mooie onverharde gedeeltes.

We wandelen eerst vanaf de koepelkerk langs de Linge naar het veer Arkel-Spijk. Hier horecastop en overvaren naar het Gelderse Spijk. Daarna door het Lingebos en langs Linge naar Heukelum en Leerdam. In Heukelum bezoek aan een kleine brouwerij 't Kuipertje, gelegenheid tot een mooi biertje of frisdrank, koffie, thee.

Aan de rand van het Lingebos